Targum Sheni on Esther
תרגום שני על אסתר
merged
https://www.sefaria.org/Targum_Sheni_on_Esther
This file contains merged sections from the following text versions:
-Berlin, 1898
-
https://he.wikisource.org/wiki/%D7%AA%D7%A8%D7%92%D7%95%D7%9D_%D7%A9%D7%A0%D7%99_%D7%A2%D7%9C_%D7%90%D7%A1%D7%AA%D7%A8

תרגום שני על אסתר

Chapter 1

Verse 1

חמשא כתיב בהון לישנא דווי בויהי בימי ואלין אינון:ויהי בימי אמרפל. ומן ווי
הוה בימי אמרפל דאיתכנשו מלכין ולא הוה ריבא וחרבה בעלמא עד דאתא אמרפל.
ויהי בימי שפוט השפטים. וכל ווי הוה ביומיהון ומאן ווי הוה מטול דהוה כפנא
בארעא דכתיב ויהי רעב בארץ. ויהי בימי אחז. ווי הוה ביומוי ומאן ווי הוה
דכתיב עלה רצין מלך ארם ומה כתיב בתריה נעלה ביהודה. מיכן את למד כולהון
דכתיב ויהי בימי. לישנא דווי הוא. ויהי בימי יהויקים. וי הוה ביומוהי דכתיב
ראיתי את הארץ והנה תהו ובהו.
והוה מן יומי עלמא מן שנין קדמייתא כד הוון עקתא אתיין על עמא דבית ישראל
הוון מצליין קדם אבוהן דבשמיא ועני יתהון דכתיב ויהא עד לא יקרון אנא עני עד
לא ימללון אנא אשמע. וי הוה ביומוהי.
הוא אחשורוש חד מן עשרא מלכון דמלכון ועתידן בעלמא ואילין אינון עשר מלכין
מלכותא קדמאה דמלך יי צבאות דבעגלא תתגלי עלן מלכותיה תינייא דנמרוד תליתאה
דפרעה מלכא רביעיתא דישראל חמישיתא דנבוכדנצר מלכא דבבל שתיתאה דאחשורוש
שביעיתא דיוון תמיניתא דרומי תשיעיתא דבן דויד משיחא עשירתא דעוד מלך מלכיא
יי צבאות די בעגלא תתגלי מלכותיה על כל דיירי ארעא. כד מטת מלכות בבל למובדא
מן ארעא ושלטנא יתעדון מנה לא ידעון בני אנשא מאן ישוון עליהון מלכא. וכד
מית נבוכדנצר מלכא דבבל וקם אויל מרודך בריה באתריה ולא הוו צבן אנשי
מדינתיה. מתיבין ואמרין ליה נבוכדנצר אבוך לא הוה מדוריה עם בני אנשא ואיך
מקימין אנחנא יתך מלכא עלינן. כבי מתפני אבוך נבוכדנצר ואתי עלינן וקטל יתן.
וכד שמע אויל מרודך ית פיתגמיא הדין דאנשי מדינתיה אמרין ליה. מתיב ואמר
להון נבוכדנצר מית וטריד מן עלמא. ועד כען ליה אתון מהמנין. מתיבין ואמרין
נבוכדנצר אבוך ארגיש ית ארעא כולא וית מלכיא כולהון דעלוהי כתבא מפרש הזה
האיש מרגיז הארץ מרעיש ממלכות. מה עבד אויל מרודך בההיא שעתא על לבי גנזי
מלכא ואפיק מתמן שלשלון דברזל ודינחש ורמא בעקבוי דנבוכדנצר אבוי ונגד ונפק
ואפיק יתיה מן קבריה. דהכדין מפרש עלוהי כתבא ואתה השלכת מקברך כנצר נתעב.
וכד חזון אנשי מדינתיה דעבד אויל מרורך רעות אבוהי דבשמיא קמו כולהון בחדוא
רבא ואלבישו ית אויל מרודך ארגונא טבא דמלכותא ויהבו ליה יקר סגיא ורבו
יתירא. מתיב דניאל גברא דתחמדתא ואמר ליה אויל מרודך הא כל יומוהי דנבוכדנצר
אבוך לא נפיק אסירא מן בייתיה לעלם דהכדין כתבא מפרש עליה אסיריו לא פתח
ביתה כד איתחייבו שנאיהן דיהודאי איתגבר וסליק עלויהון נבוכדנצר אבוך החריב
ית ארעא דישראל ובזז ית קרתא דירושלם ואוקיד ית מוקדשא בנורא ואגלי ית עמא
ואגלי עמהון יהויכין מלכא דבית יהודה ואסיר דבית ישראל ואייתי יתהון לבבל
יתיה בבית אסירי תלתין ושבע שנין מן קדם דלא שם עלוהי רעות אבוהי דבשמיא.
ואף נבוכדנצר איתגבר בליביה ואמר לית מלך ושליט אלא אנא. דהכדין כתבא מפרש
עלוהי ואמר אעלה על במתי עב אדמה לעליון. בה שעתא עבד אויל מרודך רעות אבוהי
דבשמיא ועל לבית אסירי ואפיק מתמן ית יהויכין בר יאשיהו מלך שבטא דבית יהודה
ונפקו עמיה כל אסיריא. מה עבד אויל מרודך בההיא שעתא על לבי גנזי מלכא ואפיק

מתמן כל משחנין טבין וכל מיני בוסמני ואסחי יתיה ומשח יתיה ואלבש יתיה
לבושין דמלכותא ואכל לחם תדירא קדמוהי כל יומי חיוהי.
ודריוש מדאה קבל מלכותא הוא אחשורוש בר כורש מלכא פרסאה בר דריוש מלכא מדאה.
הוא אחשורוש דאמר למייתי חמרא מן מאה ועשרין ושבע מדינן למאה ועשרין ושבעא
מלכין דגניין קדמוהי דישתי כל גבר וגבר מן חמד מדינתיה ולא יתנזק. הוא
אחשורוש דמתקלקלן עצתיה ולא מתקנן גזירתיה. הוא אחשורוש מלכא מעותנא. הוא
אחשורוש דאמר לאעלא ית ושתי מלכתא ערטליתא קדמוי ולא עלת. הוא אחשורוש מלכא
טפשאה זידנא דאמר תבטל מלכותי ולא תבטל גזירתי. הוא אחשורוש דביומוהי
איזדבנו בני ישראל מגן בלא כסף דהכדין כתבא מפרש חנם נמכרתם. הוא אחשורוש
דאמר למייתי ארזין מן לבנון ודהבא מאופיר ולא אייתי. הוא אחשורוש דביומוהי
אשתחרן אפוהי דבית ישראל כשולי קדרה. הוא אחשורוש דביומוהי אתקיים על בית
ישראל מה דכתיב בספר אוריתא דמשה בבקר תאמר מי יתן ערב.
הוא אחשורוש. חמשה כתיב בהון הוא דאתקריין רשיעין וחמשה כתיב בהון הוא
דאתקריין צדיקין אברם הוא אברהם הוא אהרן ומשה הוא משה ואהרן ודוד הוא הקטון
הוא עמיה אילין חמשה צדיקין. וחמשה רשיעין קדמאה נמרוד דכתיב ביה הוא היה
גבור ציד הוא עשו אבי אדום הוא דתן ואבירם הוא המלך אחז הוא אחשורוש. ועל
דאמר ועל דעבד איתקצרו יומוי. ברם מלך מהודו ועד כוש מהודו דמערבא ועד כוש
דמדינחא על מאה ועשרן ושבע מדינן. הוא אחשורוש דקטל איתתיה מטול רחמוי. הוא
אחשורוש דקטל רחמוי מטול אתתוי. הוא אחשורוש המולך מהודו ועד כוש והלא הודו
וכוש קריבן חדא לחדא אלא היך דהוה שליט על הודו וכוש דהון קריבן ליה הכי הוה
שליט על מאה ועשרין ושבע מדינן ואיפרכיא דידהון. דכוותה את משכח דשלמה מלכא
הוה שליט בכל עיבר נהרא מתפסח ועד עזה והא תפסח ועזה קריבן הווין חדא לחדא
הוה שליט על כל עלמא אלא היך דהוה שליט על תפסח ועזה דהויין קריבן הכין.
ארבעה אינון דשלטון מסוף עלמא ועד סופיה תרין מן אומיא ותרין מישראל שלמה
ואחאב מישראל באחאב כתיב אם יש גוי וממלכה. ונבוכדנצר ואחשורוש. אלא אחשורוש
איתקצרת מלכותיה ולא הוה שליט אלא על מאה ועשרין ושבע מדינן. אלא אמר הקדוש
ברוך הוא עתיד הוא למיתבה לאסתר דהיא מן בנת בנתא דשרה דחיית מאה ועשרים
ושבע שנין ותמלוך על מאה ועשרין ושבע מדינן.
בימים ההם כשבת המלך אחשורוש על כסא מלכותו אשר בשושן הבירה. הדא היא דכתיב
מהעדא מלכין ומהקם מלכין מן שיריוא דעלמא. בוכרין אינון הוו שקלין רבותא
ויקרא והכדין את משכח דכד קטל קין ית הבל אחוי לא אתבני עלמא מן חד מנהון לא
מן קין ולא מן הבל אלא מן שת ואיתיהבת רבותא לשת דהכדין כתיב כי שת לי
אלהים. והוא הוה תליתאה ושת מסר יתיה לאנוש ואנוש לקינן עד דמטא לנח ונח מסר
יתיה לשם ושם הוה ליה חמשה בנין ולא יהב רבותא לקדמאה ולא לתניינא אלא
לארפכשד דכתיב בני שם עילם ואשור וארפכשד. ולארפכשד אתיהבת רבותא מטול דהוה
עתיד דקאים מניה אברהם. ואברהם יהבה ליצחק ויצחק ליעקב ויעקב ליהודה ויהודה
לפרץ ופרץ לחצרון עד דמטת לצדקיהו. וכד גלה צדקיהו נסבה נבוכדנצר מניה.
איתחשב קודשא בריך הוא בלביה ואמר כולהון יומתא דהות מלכותא מסירא ביד בניי
הות מתגלגלת עמהון חד קאים רשיעא וחד צדיקא חד יזיף וחד פרע והשתא דאיתנסיבת
מלכותא מן בניי תעטף מלכותא לבי נשא לעילם דהוא בן בריה דשם דמטול ישראל
איתיהבת מלכותא לארפכשד דמניה קמו ישראל והשתא דחטון ישראל תעטף מלכותא
לעילם דכתיב ואני בשושן הבירה אשר בעילם המדינה ושמתי כסאי בעילם.
אוף ביומוי דאחשורוש הוון בני ישראל דמיין ליונתא דהוות קיימא על פום קינתה
ולא הות יכילא למיעל לקינתא מטול חויא דהוא יתיב בקנתא ולברא לא הות משכחא
דתפרה מן נצא דהוא בעי למחטף יתה. כדין הוון בני ישראל אמרין ניזיל למדי הא
המן תמן וקטל יתן ואין ניתיב בשושן בירתא הא אנן מסירן בידוי למקיימא מה
דכתב ופחדת לילה ויומם ולא תאמין בחייך. וקודשא בדיך הוא מדכר להון זכותא
דאברהם דכתב וזכרתי את בריתי אברהם ותוב כתיב ואף גם זאת בהיותם מכן את ידע
דקודשא בריך הוא מתענה על בית ישראל והוא נטר להון בארבע גלוותהון דכתיב בכל
צרתם לו צר.
הוא אחשורוש דאמר למבני בית מוקדשא ולא ספיק יי בידיה ולא בנא יתיה. הוא
אחשורוש דביומוהי בטילת עבידת בית אלהנא רבא והות בטילת עד שנת תרתין לדריוש
מלכא. ועל דעבד כן איתקצרו יומוהי ולא מלך על עלמא כוליה ברם מהודו דמערבא
ועד כוש דמדינחא על מאה ועשרין ושבע מדינן.

Verse 2

ביומיא האינון כד הוה יתיב מלכא אחשורוש על כורסיה יקר מלכותה דהוה מזומן לה
בשושן בירתא הוא כורסיא לא דידיה ולא דאבהתה אלא כורסיה דמלכא שלמה דאתקין
יתיה חירם מלכא דצור בחכמתא רבא הוא שלמה מלכא רבא דאמליך יתיה קודשא בריך

הוא מסוף עלמא ועד סופיה בחר ביה עד דלא אתיליד ממעי דאימיה רחם יתיה גלא
ליה רזין טמירין ואחוי ליה סיתרין עמיקין דעתא וחכמתא יהב ליה ובינות ליבא
מן בראשית. הוא הוה מסתכל בבעלי דינא כד הוו אתיין למידן קדמוהי ועד אינון
לא יכלין למללא קדמוהי מילין דשיקרא מן קדם דהוה ידע בין זכאה ובין חייבא.
זיוא והדרא אשתפיך עלוהי וכתרא דמלכותא איתיהיב ברישיה. חינא וחסדא אלביש
יתיה כמה דאלביש לדוד אבוי כל יומין עבד תלת עשרה שנין יומא קדמאה דקביל
מלכותא. ידידיה הוון קרין ליה משום דהוה רחים למלך מלכיא יי צבאות דהכדין
כתבא מפרש וישלח ביד נתן הנביא ויקרא שמו ידידיה. שלמה הוו קרין ליה משום
שלמא דהוה ביומוהי דהכדין כתבא מפרש וישב יהודה וישראל לבטח. בן הוו קריין
ליה משום דהוא בנא בית מוקדשא דיי צבאות דהכן כתיב בנה בניתי בית זבול לך.
איתיאל הוו קריין ליה משום דמימר אלהא הוא בסעדיה דכן כתיב ויחכם מכל האדם.
יקא הוו קריין ליה דהוא רב ושליט על כל בני מדינחא ומערבא דהכן כתיב ושלמה
ישב על כסא דוד אביו. כל מלכיא דחילו מיניה כחדא אומיא ולישניא ליה ישתמעון.
שידין ופוגעין חיין בישין ורוחין איתמסרו בידיה. מיסין הוו מסקין ליה כל
נוני ימא ועופי שמיא. כחדא בעירא וחיות ברא סלקין ואתיין לבי טבחייא למתנסבא
מגהון לשירות שלמה. עתר ותקף וקנא נכסין כספא ודהבא סגין לחדא. פשר מתלין
ומחוי טמירן ומהודע רזין דלית להון סוף. סנאוי ובעי דבבוי הוון רחמוי. וכל
מלכוותא ישתמעון ליה. קמו כולהון למחמי אפוי ומתחמדין למשמע ממלל דעתיה. רמא
ומנטלא רומם יתיה בדיל עובדו דוד אבוי. שמיה מהלך בגו מלכוותא וגבורתיה בגו
חכימין. תמים וקשוט וסטי מן ביש. ידע ברזי שמיא וחכים. תקפת מלכותיה מן כל
מלכוותא וסבלתנותיה מן כל בני מחול. שמעו שמעיה וממלל דעתיה כחדא כולהון
אתין למשאל בשלמיה. רחימו יתיה כל מלכיא אתרעדן מיניה כל שלטניא. קריבו ליה
בניהון ובנתהון למהוי עבדין רהטין קדמוהי. צביין למיתב קדמוהי ומתחמדן למשמע
מילי חכמתיה. פומיה פתיח למללא כרעין קדמוהי. עתידין אינון דיצרוון דיעלון
קדמוי ופקדן יבסרון כל בירנייתהון. סנאין אינון אתריהון ומדינתהון ואתיין
למשמע מילי חכמתא ונעימת פומיה איך מור דיהיב תושבחתא למרי מלכין. מפתח
פומיה בחצוצרתא מרומם ומשבח למלכא רבא. ליה איתיהיב מפתיחא רבא דפתיחין ביה
כל תרעי חכמתא ובינות ליבא. ידע ושמע מילי עופא כחדא בעירא וחיות ברא. טבייו
.ואיילן רהטין קדמוהי אריוון ונמירין זינא. חכים בלישנין מן כל אומיא כחדא
סבר כל מתיבתא. זעון מיניה כל מלכותא וכל מלכיא. רתיתא אחדו כל שולטניא וליה
איתיהיב כליל ריש דנצחנין דרמא שיעבוד על כל אינשא. הוא הוה ריש כל מלכיא
ומלכותא לקבל חבירתא לא נשא זיינא. כל מלכיא איתרעדו מיניה וכל מדינן. גלי
רזין וידיע כל רזי בני אינשא. בגין דעבד ויהב צדתקא ועבד גמילות חסדא מן
.בראשית הוא זכא בעלמא הדין די יהוי מלכא ואף הוא זכי לעלמא דאתי
הוא שלמה מלכא רבא דעבד כורסיא רבא דמלכותא חפי דהבא טבא דאופיר מקובע באבני
בורלא ומשקע באבני שישא ומקבעין זמרגדין וכודכדנין בירולין ומיגליין וכל
מנין טבין. לכל מלך לא איתעבד כוותיה וכל מלכיא לא יכלין לתקנא כורסיה דדמי
ליה. ודין הוא עובדא דכורסיה קיימין עלוהי תרין עשר אריוון דדהבא ולקבליהון
תרין עשר נשרין דדהבא אריא לקבל נשרא ונשרא לקבל אריא מכוונין אילין לקביל
אילין. ידיה דאריא דדהבא דימינא לקביל גפי דנשרא די דהבא דשמאליה וגפי דנשרא
דהבא דשמאליה לקביל ידא דאריא די דהבא די ימינא. וסכום אריותא שבעין ותרין
ודנישרן שבעין ותרין. וריש סגלגל לכורסיה מלעיל אתר בית מותביה דמלכא. וליה
שיתא דרגין דהכין כתיב ויעש המלך כסא שן גדול ושש מעלות לכסא. וכן על דרגא
קדמיתא רביע תורא דדהבא ולקבליה אריא די דהבא. ועל דרגא תניינא רביע דיבא
דדהבא ולקבליה רביע תלה דדהבא. ועל דרגא תליתאה רביע נמרא די דהבא ולקבליה
רביע אינקה דדהבא. ועל דרגא רביעאה רביע נשרא דדהבא ולקבליה טווסא דדהבא.
ועל דרגא חמישיתא רביע שונרא דדהבא ולקבליה תרנגולא דדהבא. ועל דרגא שתיתאה
רביע בר נצא דדהבא ולקבליה ציפר דדהבא. ועל ריש כורסיא קיימא יונה דדהבא
.אחידא בר נצא בידה. ואף כדין עתידין כל אומיא ולישניא דאיתמסרו בידא דישראל
ועל מרישי כורסיא קיימא מנרתא דדהבא מתקנא בתקוניה ובבוציניה ובחיזוריה
ובצבייתיה ובמחתיתיה ובכלידיה ובשושיניה. וקיימין לקביל סטרא דמנרתא שבעין
קנין דדהבא דציירין עליהון שבעת אבהת עלמא ואילין שמהתהון אדם קדמאה ונח ושם
רבה ואברהם יצחק ויעקב ואיוב ביניהון. ולקבל סיטרא תינייא דמנרתא קיימין
קנין אחרנין דציירין עליהון שבעא חסידי עלמא ואילין שמהתהון לוי קהת עמרם
משה ואהרן אלדד ומידד וחגי נבייא ביניהון. ועל ראשי מנרתא קביעא בזיכא דמליא
מישחא דזיתא דכיא דמיניה מדלקא דלקא דבית מקדשא. ותחות מיניה קביעא אגנתא
רבתא דדהבא דמליא מישחא דזיתא דכיא דמקרבין מיניה מישחא לבוצינתא דמנרתא.
וצייר עלה כהנא רבא. ותרתין שובלין דדהבא נפקן מן אגנתא רבתא דציירין
עלה תרין בנוי חפני ופנחס. ובגו שובלין דדהבא נפקן מן אגנתא רבתא
דדהבא חד לכהנא דציירין עלה תרין בנוי דאהרן נדב ואביהוא. ותרתין מותבנין

רבא וחד לסגן כהניא. ועל מריש כרסייא קביעין שבעין כורסוון דדהבא דעליהון
יתבן שבעין סנהדרין דיינין דינא קדם מלכא שלמה. ותרתין בנת ימא יתבן מן
תרתין אודנין דמלכא שלמה דלא יתדעזע. ועל מרישיה כרסיא קבעין ביה עשרין
וארבע גפנין דדהבא דעבדין טיללא למלכא שלמה. וכד בעי מלכא שלמה למיזל לכל
אתר דהוא צבי כורסיא במכונוי אזיל תחותוהי. ומשים ית ריגלא על דרגא קדמיתא
תורא דדהבא. פשיט ידיה על דרגא תינייגא ומן תינייגא לתליתאה מן תליתאה
לרביעיתא ומן רביעיתא לחמישיתא ומן חמישיתא לשתיתאה ומן שתיתאה נחתין נשרין
.וחטפין יתיה ומסקין ומותבין יתיה על ריש כורסייה. ותנינא דכספא חד במכונוי
וכד שמעו מלכיא ית שומעיה דכורסיא דמלכא שלמה איתכנשון ואתון כולהון כחדא
ואישתטחו ונפלו קדמוי ואמרין לכל מלך לא איתעבד היך כורסיא הדין וכל אומא
ואומא לא יכלין לאתקנא כותיה. וכד חזו מלכיא שבחיה דכורסיא דמלכא יהבו יקר
למאן דברי עלמא כוליה. וכד הוה סליק מלכא ויתיב על כורסיא דמלכותא הוה הדר
גישרא רבא ונטיב כיסרא דמלכותא ויהיב ית כיסרא ברישיה דמלכא שלמה ומבתר כן
הוה תנינא רבא מפקע במנגנון. והוון אריוון ונשרין סלקין במנגנון ומטללין על
ריש מלכא שלמה. ויונא דדהבא הוה נחתא מן עמודא ופתחא ארונא ונסבא סיפרא
דאורייתא ויהבה ליה בידוי דמלכא שלמה למקיימא מה דאמר משה ותהי עימיה ויהא
קרי ביה כל יומי חיוהי בדיל דיסגון יומי חיוהי על מלכותיה הוא ובנוהי ביני
.ישראל
וכד אתא כהנא רבא למשאל בשלמא דמלכא שלמה וכל סביא הוו יתבין מן ימינא
דכרסיא ומן סמאליה ודיינין דינא דעמא. וכד הוון עלין סהדיא דיסהדון קדם מלכא
שלמה הוו מנגניא פקעין גלגילא חזרין תורין געיין אריותא נהמין דיבין חטפין
אימרין פעיין גימרין בעדן יונקין בכיין שונרין טייסן טווסייין מיילליין
תרנוגלין מקרקרין בני נצין מחטפין ציפרין מיילליין למחטף לבהון דסהדיא דלא
יסהדון סהדותא דשיקרא. והוון סהדיא אמרין בלבהון נסהד סהדות דקושטא ואי לא
בגינן עלמא מתעקר. והוון אריותא זחלין בוסמנין במסקיה מלכא שלמה למיתב על
.כורסיה. ואיך כורסיה דמלכא לא הוה לכל מלכיא
וכד איתחייבו שונאיהון דישראל איתגבר וסליק עליהון נבוכדנצר רשיעא מלכא דבבל
אחריב ית ארעא דישראל בז ית קרתא דירושלם ואקלי ית בית מוקדשא בנורא ואגלי
ית עמא דבית ישראל ואייתי יתהון לרבלה דבארע חמת ואגלי עמהון ית כורסיא
דמלכא שלמה. וכד בעא נבוכדנצר רשיעא דיסק ויתיב עלוי לא הוה ידע דמנגנין
יהוו סלקין ליה. אפריס ית ריגליה על דרגא קדמאה ואריא דדהבא פשיט ידיה ימינא
ומחא יתיה אטמא דשמאלא והוה מחגר מיניה עד יום מותיה. ומבתר נבוכדנצר מלכא
דבבל אתא אלכסנדרוס מוקדון ושבא ית כורסיא דשלמה מלכא ואוביל יתיה למצרים.
וכד חזא שישק מלכא דמצרים ית שבחיה דכורסיא דהוה משבח מן כל כרסיא דמלכיא
והוה מתחמד דיסק ויתיב עלוהי ולא הוה ידע דמנגנין סלקין ליה. אפריס ית
ריגליה על דרגא קדמאה ואריא דדהבא פשיט אטמיה דימינא ומחא יתיה אטמיה דשמאלא
בר אנטיוכס מלכא והוה מתקרי פרעה חגירא עד יום מותיה. וכד אתא אניפרניס
וסליק על ארעא דמצרים ואחריב יתה שבא ית כורסיא דמלכא שלמה ואייתי יתיה
בספינן ואשתמיטת כרעיה דכורסיא בשושילתא דדהבא. ואתיין כל אומני עלמא וכל
קניגיא למתקנא ית כרעיה ולא יכלין למיתקנא יתיה עד יומא הדין. וכד בטלת
מלכותיה וקם כורש פרסאה בתרוהי ובזכות דאיתעסק בבית מקדשא זכא ויתב עלוהי.
.הוא כורסיא דמלכא שלמה דכוותיה לא הות לכלהון מלכין
בשנת תלת למלכותיה דנבוכדנצר הוון בית ישראל בכיין ומתמהין ואמרן ווי לן
איתגבר עלנא סנאה בז ית ארעאן אחריב ית מדינתן בגלותא אגלי יתן ודלא כשר עבד
בן. שבינן בשושילתא אסר ורברבנין בגלותא אגלי עולימנן בחרבא קטיל וטפלנן
אוביל בשיביא כליל דתשבחן נסיב מיננא. וכד קמו מלכיא דבית דוד דאינון מלכו
על עלמא כוליה ומן בתר דוד קם שלמה בריה דאמליך יתיה קודשא בריך הוא על חיות
ברא ועל עופי שמיא ועל כל ארעא ועל שידין ועל רוחין ועל ליליין והוא ידע ממלל
.כולהון ואינון ידעין בממלליה דהכין כתיב וידבר אל העצים
וכד שפיר ליביה דמלכא שלמה בחמרא שלח וזמין לכל מלכי מדינחא ומערבא דהוו
סמיכין ליה לארעא דישראל ואגני יתהון בגו טרכונא דבית מלכותיה. ותוב כד שפיר
לביה דמלכא שלמה בחמרא אמר למיעליה ניבלין וצלצלין ותופין וכינרין דהוה מזמר
בהון דוד אבוי. ותוב כד שפיר לביה דמלכא שלמה בחמרא אמר לאתויי חיות ברא
ועוף שמיא וריחשא דארעא ושידין ורוחין וליליין למרקדא קדמוהי ולמיחזי רבותיה
לכל מלכיא דגניין קדמוהי. וספרין דמלכיא קריין יתהון בשמהתהון וכולהון
מתכנשין ואתיין לותיה בדלא אסירן ובדלא זקיקין ובדלא אינש דבר יתהון. בה
שעתא איתבעי תרנגול ברא ביני עופא ולא אשתכח ופקיד עלוי מלכא דאייתי יתיה
ברוגזא ובעא למחבלא יתיה. מתיב תינגול ברא קדמוי דמלכא שלמה ואמר ליה שמע
מילי מרי מלכא אצית באודנך ושמע פתגמיי. הלא תלתא דיהבית עיצה ומלכין
קישוטין מיליתי. מזוני לא אכלית ומוי לא שתיתי מקדם דחזאית וטייסית בעלמא

כוליה ואמרית איזו היא מדינתא דשלטנא לא משתמעא למרי מלכא. איסתכלית אנא
וחזית מדינתא חדא בארע מדינחא כרכא דקיטור שמה. עפרה יקיר מן דהבא וכספא
כזביל בשוקין ואילנין מן בראשית תמן נציבין ומן גינתא דעדן אינון שתיין מיא.
אית תמן אוכלוסין סגיאין כלילין ברישיהון מתמן נציבין מן גינתא דעדן למקום
בקרבא ליתיהון ידעין למימחי בקשתא לא יכלין ברם בקשטא חמית איתתא חדא שליטא
בכולהון ושמה מלכת שבא. כען הן שפר עלך מרי אייסר חרציי היך גיברא ואקום
ואזיל לכרכא דקיטור למדינת שבא. מלכיהון בשושילתא אייסר ושלטניהון בכבלין
דברזל ואייתי יתהון לות מרי מלכא.
ושפר פתגמא קדם מלכא ואיתקריין ספרוי דמלכא וכתבו איגרתא וקטרון ית איגרתא
בגפי דתרננול ברא וקם וסלק בשמי מרומא וצנף צניפא והוה נצח ופרח ביני עופא
ופרחו בתריה ואזלון לכרכא דקיטור למדינת שבא. והות לעידן צפרא נפקת מלכת שבא
למסגד ליומא ואחשיכו עופיא ית שמשא ורמא ידה על לבושה ובזעת יתהון. והות
תמהא ומתמהא וכד הות תמהא ומתמהא נחת תרנגול ברא לותה וחזת והא איגרתא קטירא
בגפיה. שרת וקרת יתה ומה הוה כתיב בגוה מני מלכתא שלמה שלם ליכי שלם
לרברבנייך. דאת ידעת דאמליך יתי קדשא בריך הוא על חיות ברא ועל עוף דשמיא
ועל שידין ועל רוחין ועל לילין וכל מלכיא דמדינחא ומערבא דרומא וציפונא
אתיין ושיילין בשלמי. כען אם תצביין ותיתין ותשאלין בשלמי יקר שגי אנא עביד
לך מן כל דגני קדמיי. ואין לא תצביין ולא תיתין ולא תשאלן בשלמי אשדר עליכי
מלכין וליגיונין ופרשין דאית ליה למלכא שלמה חיות ברא אינון מלכין ועופי
שמיא אינון פרשין חיילי אינון רוחין ושידין ולילין אינון ליגיונין חנקין
יתכון על ערסיכון בגו בתיכון חיות ברא קטלין יתכון בחקלא עופי שמיא אכלין ית
בשריכון מנכון. וכד שמעת מלכת שבא פיתגמי איגרתא תבת רמת ידה על לבושה ובזעת
יתהון. שלחת וקרת לסביא לרברבניא ואמרת להון לא ידעתון מה שלח לי מלכא שלמה.
מתיבין ואמרין לה לית אנחנא ידעין למלכא שלמה ולא חשבין ית מלכותיה. והיא לא
איתרחצת ולא שמעת מיליהון ושלחת וקרת לכל ספני ימא ואטענת יתהון אשכרין
ומרגליין ואבנין טבין ושדרת ליה שיתא אלפי טליין וטליתא וכולהון בני שעה חדא
וכולהון בני קומה חדא וכולהון בני קציצה חדא וכולהון לבושין לבושא דארגונא
וכתבת איגרתא ושדרת ליה למלכא שלמה בידיהון מן כרכא דקיטור לארעא דישראל
מהלך שבע שנין כען בצלותך ובבעותך דאיבעי מן קדמך אייתי לותך לסוף תלת שנין.
והוה לסוף תלת שנין אתת מלכת שבא לות מלכא שלמה. ואיתאמר למלכא שלמה דאתת
מלכת שבא אפיק לותה ית בניהו בר יהוידע דדמי לשפרפרא דנפיק בעידן צפרא ודמי
לכוכב נוגהא דמזהיר וקאי ביני כוכביא ודמי לשושנא דקאי על פרצידי דמיא. וכד
חזת מלכת שבא ית בניהו בר יהוידע איתרכינת מן רכובא. מתיב בניהו ואמר למלכת
שבא למא איתרכינת מן רכוביך. מתיבת ואמרת ליה אנת מלכא שלמה. מתיב ואמר לית
אנא מלכא שלמה אלא חד מן משושי דקיימין קדמוי ומיד אהדרא ומתלא מתלין
לרברבנא. אי לא חזית לכון אריא אתון חזון לכון מרבעותיה ואין לא חזיתון מלכא
שלמה אתון חזון שפר דגבר דקאי קדמוי. ואיתי יתה בניהו בר יהוידע קדם מלכא
שלמה. וכד שמע מלכא שלמה דאתת לוותיה קם מלכא שלמה ואזל ויתיב בבית זוגיתא
יתיב מחשבא בליבה דמלכא במיא. יתיב וחליזת חילותה דתיעבר וחזא ליה סערא
ברגלה. מתיב מלכא שלמה ואמר שופרך שופרא דנשי וסערך סערא דגברא וסער לגברא
שפיר ולאינתתא גניי.
מתיבא מלכת שבא ואמרת ליה מרי מלכא אמתיל לך תלתא מתלין דאין תפשר יתהון לי
ידעא אנא דגברא חכים את ואין לא כשאר בני אינשא.
מתיבא ואמרה ליה מהו גרגריין דאע ודוולין די פרזל דדלו אבנא ומשקו מיא.
מתיב ואמר לה גובתא דכוחלא.
מתיבא ואמרה מהו עפר מן האדמה יצא ומאכלו עפר מן הארץ נשפך כמים ומביט לבית.
מתיב ואמר לה נפטא.
מתיבא ואמרה ליה מהו ארקלין אזל ברישׁ כולהון וצווח צווחא רבא ומריריא רישיה
כאגמון שבח לחורין גנאי למסכינין שבח למתים גנאי לחיים חדיי לציפרין נסיס
לנונין.
מתיב ואמר לה כיתנא.
מתיבא ואמרה ליה לא האמנתי לדברים אשרי אנשיך ואשרי עבדיך אלה.
ואעיל יתה בגו טרכונא בבית מלכותא. וכד חזת מלכת שבא רבותיה ויקריה דמלכא
שלמה יהבת שבחא למאן דברא יתיה ואמרה יהי יי אלהיך ברוך דאיתרעי בך למיתבינך
על כורסי מלכותיה למעבד צדתקא ודינא. ויהבת למלכא דהבא טבא סגיא לחדא ויהב
לה מלכא כל דצבת. ומלכי מדינחא ומערבא ציפונא ודרומא כד שמעו שומעיה כולהון
כחדא איזדעזעו ואתין מן אתריהון ביקר רב וברבו רבא ובדהב ובכסף ובאבנין טבין
ומרגלין.
וכד אתחייבו שנאיהון דישראל הוה ירמיה נביא מתנבא להון נבואן סגיאן עליהון
ולא מקבלין מיניה. אלאהן שבישת רוחא דקודשא ואובילת יתיה לארע בנימין דהכין

כתיב ויצא ירמיהו מירושלים ללכת אל ארץ בנימין. והיך דהוה ירמיהו נביא בגו
ירושלם הוה בעי רחמין מן קדם אבוהי דבשמיא דלא איתימסרת קרתא דירושלם
בידיהון דכסדאי ולא אחריבו יתה. אלא איך דהוה ירמיה נביא בארע שבט בנימין
איתגבר וסליק עליהון מלכא דבבל אחריב ית ארעא דישראל בז קרתא ירושלם וקלי ית
בית מקדשא בנורא. ועד נבוכדנצר רשיעא יתיב באנטוכיא רבלתה ושלח על ירושלם
נבוזראדן רב קטוליא ותרעו ית שורי קרתא ירושלם. וכד אתא ירמיהו נבייא וחזא
ית קרתא ירושלם דאיתחרב וחילוותא דכסדאי מקפין לה הוה ירמיה נביא צווח צווחא
בקלא רבא ובכי בכיא רבא ומרירא. מתיב ואמר פתיתני יי ואפת שבשתני יי
ואשתבשית תקפתא יתי ויכילתא.
וכד שמע נבוכדנצר מלכא דבבל דאיתכבישת קרתא ירושלם כניש כל חילוותא דכסדאי
ואתא וקם על בית מוקדשא מניד ברישיה ומייתי בידיה מן קדם דהוה ידע מה הוא
בסוף משירייתיה דסנחריב כד אישתלח מלאכא עליהון מן מרומא וקטל בהון תמני סרי
רברבין וחמשא אלפין פרשין ולא אישתייר במשריתיה דסנחריב אלא הוא בלחודוי.
ונפקת תוב ברת קלא ואמרה ליה נבוכדנצר מלכא דבבל קום אזיל ותיב ברבלה בארע
חמת. קלקל בחצים שאל בתרפים שדא גירא למערבא והדר ונפל לגו ירושלם. ושדא
גירא למדינחא והדר ונפל לגו ירושלם. ושדא לרומי חייבתא דתתעקר בעגלא מן עלמא
והדר ונפל לגו ירושלם. וקם ושדר רברבנוהי על ירושלם ומה שמהתהון נרגל שראצר
שמגר נבו רב סכיס רב מנ׳. וקם ואזל בתר רברבנוהי ועל לבית מוקדשא. מתיב וכן
אמר אנת הוא אלהא רבא דארגשתון ואיתיתון על קרתך ועל היכלך.
וכד חזא פיתחא דבית מוקדשא דעמא מסאבא קיימין לקבליה סתם נפשיה ולא צבא
למפתחא. ואתון חילוותא דכסדאי ואייתין עמהון תלת מאה ושיתין גמלין דטעינין
נרגין דפרזל ובלעת אינון פורטתא ברייתא דבית מוקדשא. ועד כען לא יהבין
נפשיהון למפתחא עד דאתא ונכס חזירא וזרק דמיה על בית מוקדשא וסאיב יתיה.
ומן בתר דאיסתאב פתח נפשיה ועל נבוכדנצר רשיעא לבית מקדשא ואזל ויתיב על
עזרתא דזכריה בר יהוידע כהנא רבא. וחמא נבוכדנצר רשיעא לדמיה דמתרתע בארעא
ושאיל לסבי ישראל ואמר להון דמא הדין דמאן גברא הוא. מתיבין ואמרין ליה
נבייא חד הוה ביננא והוה מוכח לן ולא קבילנא מיניה וקמנא וקטלנא יתיה בבית
מקדשא. וכד שמע נבוכדנצר ית פתגמא הדין אמר להון זילו אייתו לי ד׳ אלפין
כהנן בחירי ונכס עלוהי דדהוא דמא. ועל כן לא איתבלע בארעא עד דנזף נבוכדנצר
ביה ואמר כל אומתך תחריב עלך. ובתר כן איתבלע.
וכד חזא כהנא רבא דאיתקטלו כהניא לבש ית מעיליה ואיתקן באיפודיה ונסב ית
מפתחי בית מקדשא בידיה וסליק וקם על איגרא דהיכלא. עני וכן אמר יהיב ביתא
ומשלם למרוי ונטריא לא נהוי ביה. ורמא נפשיה לגו נורא ויקיד. וכד חזו שאר
כהניא דכהנא רבא דליק בנורא אף אינון נסיבו ניבליהון וכינריהון וכל מאני
זמריהון ונפלו לגו נורא ויקידו.
וכד בעא נבוכדנצר רשיעא למיעל לבית קדשי הקדשים איסתימו תרעי היכלא ולא
פתחון נפשהון עד דנפק בת קלא משמי מרומא ואמרת ליה פתח לבנון דלתיך. ובתר כן
פתח נפשיה ועל נבוכדנצר רשעא מסאבא לבית קדשי הקדשים והוא שבחיה דמלך כל
עלמיא יי צבאות וחזא מאני קדישיא דאישתמשון בהון כהניא ומלכיא דבית דוד
דאיתבלעו מן קדמוי. רגז רגזא רבא ונפק מתמן מבהל וקטל קטלא ושבא שביא רבא
ואפיק ית עמא דישראל כד אסירין בשלשלוון דפרזל ואוביל יתהון ערטילאין כד
אינון טעינין על צואריהון דחלא.
וירמיה נביא אזל עמהון עד דמטא קברי אבהתא וצווח ובכא. עני וכן אמר אבהתנא
מרחמני אברהם יצחק ויעקב קומו מקבריכון וחזו ית עמא דבית ישראל דאזלין בשביא
ומהלכין בגלותא. מתיבא רוחא דקודשא וכן אמר ליה כבר אמרית לך ירמיה נביא כי
אספתי את שלומי.
וקם מקברי אבהתא ואזל ונפל על קברי אמהתא. עני וכן אמר אמהתנא מרחמניתנא שרה
רבקה רחל ולאה קומו מגו קבריכון וחזון בניכון ובנתכון דאזלין בשביא ומהלכין
בגלותא דלא מסאנא. מתיבא רוחא דקודשא וכן אמרת כבר אמרית קול ברמה נשמע.
קם מקברי אמהתא ואזל ונפל על קבר נביא. עני וכן אמר נבייא מרחמני משה אהרן
ושמואל קומו מנו קבריכון וחזון ית עמא דישראל דדברתון יתהון בקושטא דאזלין
בשביא ומהלכין בגלותא דלא מסאנא. מתיבא רוחא דקודשא וכן אמרת כבר אמרית לך
ירמיה נביא אם יעמד משה אהרן ושמואל לפני.
קם מקברי נבייא ואזל ונפל על קברי מסחריא. עני וכן אמר אוכילו יתי לחם
אבילין ואשקיאו יתי כוס דתנחומין דאנא מתאבל על עמא דבית ישראל דאזלן בשביא
ומהלכין בגלותא. מתיבא רוחא דקודשא וכן אמרת אל תבא בית מרזח.
והוה ירמיה נביא ספיד ובכי ומייליל על בית ישראל דאזלין בשביא ומהלכין
בגלותא ערטילאין וטעינין חלא על צואריהון אינון ומלכיהון ורברבניהון
ושולטניהון עד דמטו לאתרא דשמיה בית כורו ואפיקו לבושיהון ואלבישו יתהון.
עני ירמיה ואמר לנבוכדנצר רשיעא ולכל חיילוותהון דכסדאי דאתון עמיה דלמו

תיזלון בתר טעוותכון ותשבחון יתהון ותימרון עמא קטילא אנחנא קטלין ועמא שביא אנחנא שביין. והוו מדברין ואזלין עד דמטי דוי הוא מדינתא. והוה ירמיה נביא בכי ומתנח ונתרן מן עינוי תרתין דמעין והוו תמן תרתין מבעוין דמיין עד יומא הדין.
כד אתון ומטון לנהרוותא דבבל עני נבוכדנצר וכן אמר להון לישראל אילין זימריא דהויתון מזמרין קדם מריכון רבא דירושלם ייתון ויזמרון קדמיי. וכד שמעו ליואי נטלין ית כינריהון בערבתא דקיימין על נהרוותא דבבל דהכין כתיב על נהרות בבל וגו׳ על ערבים.
עניין ליואי ואמרין לנבוכדנצר אין הוינן עבדן רעות אבונן דבשמיא והוינן משבחין קדמוי בירושלם בידא דידך לא אתמסר יתן השתא היך נשבה קדמך שבחא דמרינן דכן כתבא מפרש איך נשיר את שיר יי.
כד שמע נבוכדנצר ית פיתגמא הדין עני וכן אמר קטילו יתהון על דעברו על גזירת מלכא.
עני פלטיא בר יהוידע ואמר ליה ענא דמסרה מרה ביד רעיא ואתא דיבא ונסיב מן רעיא ענא מן מאן מתבעא.
עני ואמר ליה מן רעיא הוה מתבעיא.
עני ואמר ליה מן פומך ישבעון אודנך.
ופקיד מלכא ואייתי לצדקיה מלכא ואעברו מיניה ית שלשלוון דפרזל ונחש ושני ית לבושיה ייסוריה.

Verse 3

בשתא דתלת למלכותא דאחשורוש עבד משקיא. ומטול מאן עבד משקיא אית דאמרין דמרדין עלוי איפרכוי ואזל וכבשינון ובתר דכבשינון אתא ועבד משקיא. ואית דאמרין יומא דאידא הות ליה ושדור איגרתא לכולהון מדינתא למיתי למעבד קדמוי חדוותא. שלח וזמין לכל רברבני מדינתא דייתון ויחדון עמיה. ואייתו קדמוי מאה ועשרין ושבעה מלכין וכולהון קטרי תאגי דמלכותא ברישיהון והוו סמיכין על גנזי מלכא ואכלין ושתין וחדיין קדם מלכא. והוו פרתנדאי ורברבני מדינתא קדמוי ומן רברבני ישראל הוו תמן ומטול דחזון תמן מאני דבית מקדשא הוו בכיין ומספדן תמן.

Verse 4

לא כתיב דאחזי ית עותריה אלא כתיב בהראותו את עשר דאחזי ית עותרא. וההוא עותרא דאחזי דבית מקדשא הוה ולבישרא ודמא לא אית עותרא כוליה עותרא דקודשא בריך הוא דכן כתיב לי הכסף ולי הזהב דידי כספא ודידי דהבא אמר יי מרי חילותא. שיתא בי גגזי הוה מחזי להון בכל יומא מאה ותמנין יומין. ומהיך משכחינן דשיתא בי גנזי הוה מחזי להון כל יומא דכתיב עשר כבוד מלכותו יקר תפארת גדולתו הא שיתא. וכד חמון תמן דבית ישראל מאני דבית מוקדשא לא הוון צביין למגני קדמוי. ואמרו ליה למלכא לא צביין יהודאי למגני מטול דחזיין מאני דבית מקדשא. ואמר מלכא עבידו להון סמכא אחריתי לגרמיהון.

Verse 5

ובמשלם יומיא האלין אמר מלכא השתא אעביד משקיא לבני אתריי ואעילינן לדרת גינא דנציבא אילני דפירי ודבוסמני. מה עבד כף אילנא לאילנא ועבד כיפין ותבר אילניא דבוסמני ואותיבינון ואשדו קדמיהון אבנין טבתא ומרגליתא ואילנין מטללין.

Verse 6

ובין אילנא לאילנא הוו פריסן יריען דבון גוון חיור כספירין וכרתינן ותיכלא אחידין באשלין מתכסין בארגונא דליין עילוי אונקלוון ודשרין סגלגלין די כסף נפישן עילוי עמודי מרמירין סמקין ירקין וברקין ומרוקין וחיוורין ואותיב עליהון ערסן דמילתין די מחתן על דרגשן דנקליטון (דנקטילון) דדהב טב וכרעיהון דכסף שריין על סטא כבישין קרוסטלינן ומרמרין ודורא דכרכי ימא רבא ואינון מצחדין מקפן להון חזור חזור.

Verse 7

ושתיין במאני דדהבא ובמאני דכספא דהוה שתי בכסא לא הוה שני ושתי ביה תוב אלא מעיילין ליה להוא כסא ומפקין אחרינא חדתא. והוו תמן מקוקם וכסי לא הוון דמיין להדדי מטול כן כתיב וכלים מכלים שונים מאני מן מאני משניין. אלא כד הוון מפקין להני מאני דבית מקדשא ומזיגו בהון אינון אומי עלמא הוה משתני זיויהון ומטול כן כתיב וכלים מכלים שונים.
וחמרא דמלכא הוה רב מן מן דשתוהי ומטול מאן דהוה שתוהי מטול מה דהוה משאיל ליה לגברא בר כמה שנין את והוא אמר בר ארבעין שנין ודכוותיה לכל גברא ומטול כן כתיב ויין מלכות רב כיד המלך.

Verse 8

ושתיין בנימוסא ולית דמתנזיק. ולמה לא הוה מתנזיק מטול מכסא דאינשי פרסאי כדין הוון אתיון להון כסא רבא דהוה לכיד אריבעה וחמשה הימינון והוה מתקרי שמיה פתקא. והוו משקיין ביה לכל גברא חד ולא הוו שבקין ליה עד דשתיאו ביה חד. ומזוגא דהוה מזיג להון לפרסאי עותרא רבא הוה עתיר ואיך הוה עתיר הוה מזיג לגברא ועל דלא הוה משכח גברא דשתי רמזין ליה למזוגא עבידו מיניי ולך זפלן זוזין מטול דלא הוה משכח דשתי. אלא אחשורוש לא יעילון הני כסי לשתוי אלא הך דצבי כל גברא וגברא ישתי מטול כן כתיב והשתיה כדת.

Verse 9

ולחוד ושתי מלכתא עבדת משקיא לנשי והות מזגא להון חמרא אוכמא ואותיבת יתהון בגו פלטין מטול תחזי להון עותרא דמלכא. ולמה אותיבת יתהון מטול דתחזי להון עותרא דמלכא. והוו משאלין לה היך דמיך מלכא. והות מחזיא להון למה נשי בעין דידעון כל מילי. והות אמרה להון מגניא מלכא לכא אכיל לכא שתי ולכא דמיך מטול כן כתיב בית המלכות.

Verse 10

ביומא שביעאה כד שפיר ליביה דמלכא ודמאה ועשרין ושבעא מלכין דהוו קטרין כלילא דמלכותא הוה תיגרא ומצו ביניהון בטעים חמריהון הוו מתעסקן בזנותא. מלכי מערבא הוו אמרין נשי דילן שפירן וכולהון הוו אמרין דילן שפירן. ואף מלכא אחשורוש בטעם חמריה מתיב ואמר להון לית נשי בעלמא דשפירן אלא בבליתא ואם לית אתון מהימנין לי בבליתא חדא מותבא בגו מרכונא דמלכותא דילי אשלח ואיקרי יתה לקדמי ולקדמיכון ותחזון יתה דהיא שפירא מן כל. בה שעתא שליח לותה מלכא אחשורוש שבעא סריסיא.

Verse 11

מתיב ואמר להון זילו ואמירו למלכתא ושתי קומי מן כורסיה מלכותך ושלוחי ערטילאי ורמי תגא ברישיך וכסא דדהבא ביד ימיניך וכוזא דדהבא ביד שמאליך ועילי לקדמי ולקדם מאה ועשרין ושבעא מלכין קטירי תגא די יחזון יתך דאנת שפירא מכל נשיא.

Verse 12

מתיבא ושתי מלכתא ואמרת להון לשבעא סריסיא גואי איזילו ואימרו ליה למריכון שטיא דאף אתון שטיתון כוותיה. אנא היא ושתי מלכתא בת מלכיא דמלכי בבל מן שירותא אבא לקביל אלפא חמרא שתי ולא אטעי יתיה חמרא למימר מילין דלא כשרין כוותך.
בה שעתא אזלו ואמרין ליה למלכא מה דשלחת ליה ושתי מלכתא. וכד שמע מלכא ית פתגמיא האילין רגיז רגזא רבא ורוגזיה דליק ביה.
ותוב שלח עלה ביד שבעתי סריסיא דמלכותא דיתבן קדמוי במלכותא. כען אזילו ואימרו לה לושתי מלכתא אין לא תשמעין מיליי ותעילין לקדמי ולקדמיהון דמלכיא האלין קטילנא יתיך ומובידנא ית שופריך מיניך.
וכד אזלו רברבני מלכא ואמרו לה ולא ספגת יתהון אלא מתיבא ואמרת להון אזילו ואמרו למלכא טפשא דמקלקלן עצתיה ולא תקינן גזירתיה הלא אנא ושתי מלכתא בת אויל מרודך ברתיה דבריה דנבוכדנצר מלכא דבבל וממה דבריתי עד כאן לא חזא אינש גופי אלא את מלכא בלחודך. כען אין אנא עיילא לקדמך ולקדמיהון דמאה ועשרין ושבע מלכין קיטרי תגא קטלן יתך ונסבין יתי לאינתא.

מתיבא רבתא דפרסייתא ואמרה לה לושתי מלכתא אין קטיל יתיך מלכא ומוביד ית שופריך מיניך ולא תפרסים ית שמא דיליך וית שמא דאבהתיך ולא תחזין גופיך לכל בר נש אלא למלכא בלחודוי.
בה שעתא כד אמרו רברבני מלכא למלכא דסרבת ושתי מלכתא למיעל היכמה דאמר מלכא ביד סריסיא ורגיז מלכא לחדא וחימתיה תקיפת עלוי.

Verse 13

ואמר מלכא לחכימיא ידעי זמניא ארום כן פתגמו דמלכא קדם כל ידעי גזירן ודינין.

Verse 14

ודקריבין ליה בעיצתא דרחיקין ודקריבין כרשנא מן אפרקוי שתר מן הנדקי אדמתא מן אדום תרשיש מן מצרים מרס מן מרס מרסנא ממוכן מן ירושלם שבעת רברבני דפרסאי ומדאי אינון דחזון אפוי דמלכא הינון דיתבין במלכותא.

Verse 15

ואמר להון מלכא סכון עצתא מה נעבד לושתי מלכתא על דלא עבדת פוקדניה דמלכא אחשורוש דשלח ביד סריסיא.

Verse 16

ואמר ממוכן דהוא דניאל ולמה מיתקרי שמיה ממוכן מטול דכד גלוון שיבטא דבית יהודה לבבל גלוון עמהון חנניה מישאל ועזריה והוה דניאל בגלותא ואיתעבד על ידוי ניסין וגבורן ותוב על ידי דדניאל איתגזר מן מרומא דתתקטיל ושתי מלכתא בכן איתקרי שמיה ממוכן. מתקן ואמר ממוכן קדם מלכא ושולטניא דהכין היא גזירת מלכא בזימנא דהוו יהיבין עצה הוו שליטי זעירי עייצין קדמוי ואין שפירת עצתא עבדו יתה ואין לא שפירת עצתא דרברבין. וממוכן הוה זעירא דכולהון והוא יהיב עיצתא קדמיא קדם מלכא. והוה ממוכן שקיל אינתתא פרסייתא דעתירא מיניה ולא הות צביא דתמלל עמיה אלא בלישנה. ואמר ממוכן לגרמיה כדו אשתכחת עיליתא למיכבש על נשיא דניהוון מוקרן גבריהון. בכן אמר ממוכן קדם אומיא ושלטוניא לא על מלכא בלחודוי אסיטת ושתי מלכתא אלא על כל עממיא ושליטיא דאית בכל מדינתא דמלכא אחשורוש.

Verse 17

ארום יפוק פתגמא דמלכתא על כל נשיא כולהון למהוי שייטן בעליהון בעיניהון ותהי כל אינתא אמרה לבעלה דילמא את יקיר מן מלכא אחשורוש דאמר ושתי מלכתא תיתי קדמוי ולא צבת למיתי.

Verse 18

ויומא הדין אמרין שילטונתא דפרס ומדי דשמען ית מיליא דמלכתא לכל שילטוניא דמלכא כמסת דיהוי ביסתא למרגז עלוי. ובזמן דגזר ממוכן גזירא הדא דחיל מן נפשיה ואמר דילמא לא יעביד מלכא גזירתא וכד תיעול ושתי ותשמע גזירתא הדא דגזרית עלה ותדון יתי דינין בישין ותקטול יתי אלא אחזי דמילי מלכא אחשורוש דלא תיעול ושתי קדמוי ואומי יתה במומתא דפרסאי דהינון דחלין מנהון.

Verse 19

לכן אמר ממוכן אין על מלכא שפיר יפוק פתגמא דין ויכתוב ויימי בגזירת דפרסאי ומדאי ולא יבטיל דילא תיעול ושתי קדמוי דמלכא אחשורוש ומלכותה יתן מלכא לרעותה דטבת מינה.

Verse 20

וישתמע פתגמא דמלכא דיעביד בכל מלכותיה ארי סגיאה היא וכל נשיא יהבון יקרא לבעליהון למן עתיריא ועד מסכיניא למן רברבניא ועד זעיריא.

Verse 21

ושפר פתגמא קדם מלכא ושילטוניא ועבד מלכא כמלוי דממוכן.

Verse 22

ושדר מלכא איגרתא על כולהון מדינתא דמלכא על מדינתא ומדינתא היך כתבה ועל עמא ועמא היך לישניה למיהוי כל גבר מתייקר בביתיה ומטול דלא הוה אינתתיה דממוכן ממללא עימיה איכתב באיגרתא חדא דיהי כל גבר יקיר בביתיה ומתמליל עמיה היך לישניה.

Chapter 2

Verse 1

בתר פתגמיא האילין כד נח רגזיה רבא דמלכא אחשורוש שדר וקרא לכל רברבנוי ואמר להון לא על ושתי מלכתא אנא רגיז אלא עליכון אנא רגיז מטול דאין אנא אמרית מלתא בחמרא אתון למה גזרתון עלי למקטל ושתי מלכתא ואעבר שמה מן מלכותא אוף לטן אנא קטיל ומעבר שמכון מן מלכותא.

Verse 2

ואמרו עולימין דמלכא ומשמשנוי בגין דקטלית חכימיא אידכר ית ושתי וית מה דעבדית וית מה דגזרת עלה דלא הוות שויא לגזירתא דדינא דקטלא אלא מן מרומא הוה דיסוף זרעיה נבוכדנצר מלכא דבבל. ואמרין עולימוי דמלכא ושלטונוי ומשמשנוי יבעון למלכא עולימן בתולן יאיין ושפירון בחיזון.

Verse 3

וימני מלכא שילטונין מהימנין על כל מדינתיה דמלכא ויכנשון ית כל עולימן בתולן דשפירן בחזוא לשושן בירתא אל בית נשיא על ידוי דשעשגז סריסיה דמלכא נטיר נשיא ויתיהבו תיקוניהון.

Verse 4

ועולימתא די תשפר באפוי דמלכא תמלוך חלף ושתי. ושפר פתגמא באפוי דמלכא ועבד כן.

Verse 5

גברא יהודאה הוה בשושן בירתא ושמיה מרדכי. ולמה אתקרי שמיה גברא יהודאה אלא דהוה דחיל מן חטאה דעלוי איתנבי דוד ואמר היומא הדין ימות גברא בישראל ומאן הוה גברא דין הוא מרדכי בר יאיר בר שמעי בר שמידע בר בענה בר אלה בר מיכה בר מפיבושת בר יהונתן בר שאול בר קיש בר אביאל בר צרור בר בכורת בר אפיח בר שחרית בר עוזיה בר שישק בר מיכאל בר אליאל בר עמיהוד בר שפטיה בר פתואל בר פיתון בר מלוך בר ירובעל בר ירוחם בר חנניה בר זבדי בר אליפעל בר שמרי בר זבדיה בר מרימות בר חושים בר שחורה בר גזה בר בלע בר בנימין בריה דיעקב בוכרא דאתקרי שמיה ישראל.
ומה חמא מרדכי דאתקרי בר שמעי אקיל שמעי לדוד מלכא דישראל ואמר לדוד מלכא פוק לך גברא רשיעא וגברא דחייב קטול. אתעני אבישי בר צרויה ואמר לדוד אזיל איסר רישיה דשמעי מיניה. איסתכל דוד מלכא בנבואתיה וחמה דמרדכי עתיד דקאים מיניה. וכד חמא דוד מלכא פקיד לשלמה בריה ואמר לשלמה בריה תא בשעתא דיפסוק שמעי מן בניא קטול יתיה דיזכי וייתי לעלמא דאתי. ומטול דקאים מיניה ברא צדיקא דעל ידוי איתעבידו ניסן וגבורן לישראל בארבע גלותהון והוא מרדכי מירא דכיא בר יאיר בר שמעי בר קיש מן שבטא דבנימין. ושמעי הוה חייב דיתקטיל בדינא כמה דכתיב באוריתא דמשה דיינא דקשטא לא תצער ורבא דבעמך לא תלוט והוא אקיל

לדוד מלכא דישראל. וחס עלוי דוד דלא למקטול יתיה דחמא דקיימין מיניה הני תרין צדיקיא ומתפרקין על ידיהון דבית ישראל.

Verse 6

ומרדכי ואסתר הוו מן ירושלם בגלותא דגלת עם יכניה מלך שבטא דבית יהודה. וחזר וסלק מרדכי עם עמא דיתנדבון דיסקון ויבנון בית מקדשא תינייונות ותוב אגלי יתיה נבוכדנצר מלכא דבבל זמנין תרתין ותוב בארע בני גלוותיה לא נחת נפשיה מן ניסין וגבורן.

Verse 7

והוה מרבי ית הדסה היא אסתר והות הדסה שמה כמה דאסא מטול האיך דבסים ריחיה דאסא בגון עלמא אוף היא אסתר כדון הות עבדא עובדין טבין בגו עלמא. היא אסתר דהיך שמה כדין הוו עובדאה ואיתקרי שמה הדסה בלישנא עיבראה. ולמה איתקרי שמה הדסה מטול דצדיקיא מתילין כהדסה דעלה איתנבי ישעיה נבייא ואמר תחת הנעצוץ יעלה ברוש ותחת הסרפד יעלה הדס. מהו הנעצוץ חגתא היא וחלף חגתא תיסק ברושא וחלף מרדכי צדיקא יסק המן רשיעא לזקיפא. וסרפד היא ארבניא וחלף ארבניא יסק אסא וחלף ושתי תמלוך אסתר.
ובגין אסתר גלא מרדכי דאמר מוטב איזיל וארבי לאסתר דמן דאיהי בארעא דישראל אתקרי שמה כשם כוכב נוגהא יונית אסתירא. והדסה אתקריא בשם צדיקיא דכן אמר על חנניה מישאל ועזריה והוא קאים בין הדסה די בגלותא וצולה היא בבל דכתיב האומר לצולה חרבי.
ואסתר איתקרי שמה הדסה בשם אסא דאיך דלא אסא יבש קייטא וסתווא ואוף צדיקא כדין אית להון חולקא בעלמא הדן ובעלמא דאתי.
והיא אסתר הות בת אחוי דאבוי דמרדכי. היא אסתר בטליותא והיא בסיבותא ולא פסקת מן עובדין טבין.
ולא הוה לה אבא ואימא וטליתא הות יאייא בריווא ושפירא וחסודא בחיזווא וכד מית אבוהא ואמה נסבה מרדכי ליה לברתא.

Verse 8

והוה כד אשתמעו פתגמי דמלכא וגזירתיה וכד אתכנשון עולימתא סגיאתא לשושן בירתא על ידוי דהגי סריסא דמלכא נטר נשיא וכד שמע מרדכי דבתולתא מתבעיין שקל וטשא לאסתר מן רברבוי דמלכא אחשורוש דנפקי למיבעי בתולתא דלא ייתון וידברונה. וטשה קיטון בגו קיטון דלא יחמון יתה שליחוי דמלכא. ובנת עממיא כד הוון שליחוי עברין הווין מרקדן ומחזיין שופריהון מן כוותא ונפקו שליחוי דמלכא ואייתיאו בתולתא סגיאתא ממדינאתא. ושליחוי דמלכא הוו ידעין לה לאסתר וכד חמון דלית אסתר עם הנין בתולתא אמרין חד לחד מגן לעינן במדינתא אית הכא במדינתין טליתא חדא יאיא בריוא ושפירא וחסודא בחיזוא יתיר מן כולהון בתולתא דאייתינן. כד איתבעיית אסתר ולא אישתכחת אודיעינון למלכא אחשורוש וכד שמע מלכא כתב בדגניסים דכל בתולתא דתיטשי מן קדם שליחוי חדא היא גזירתיה לשוקא [דתתקטיל. וכד שמע מרדכי פוקדנא דחל ואפיק לאסתר בת אחוי דאבוי[1 ואידברת אסתר מלכא על ידוי דהגי נטר נשיא.

Verse 9

ושפרת טליתא בעינוהי ונטלת חסד קדמוהי ואוחי ית צבתא וית מנוותא למיתן לה וית שבעתי עולימתא דחזיין למיתן לה מן ביתא דמלכא. ומנוותא דהוו יהיבין לה לאסתר הוה יהבת להון בפום עולימתא עממתא מטול דלא הות טעמא אסתר מיין ביתיה דמלכא. ושני יתה וית עולימתהא לטב בית נשיא.

Verse 10

ולא חויאת אסתר ית עמה וית תלדותה מטול דמרדכי פקדה דלא תחוי. מטול דמפקדה דלא מחוי עמה חשיב מרדכי בליביה ואמר ושתי דעבדת יקרא לנפשה ולא צבת דייתי למחמיא שופרה למלכא ולשילטניא דן יתה דינין בישין וקטל יתה. ולמה לא חויאת אסתר תלדותה דילמא רגיז עלה מלכא וקטל לה ומשיצי לעמא דהיא מיניה. לכן פקד יתה דלא תחוי עמה ותלדותה.

Verse 11

ובכל יומא ויומא מרדכי מהלך קדם דרתא דבית נשיא למידע שלמא דאסתר ומה ניסין איתעבידו על ידהא.

Verse 12

וכד מטא זימנא דרביתא ורביתא למיעל לות מלכא אחשורוש מטול דהות לה כגזירת נשיא תרי עסר ירחין ארום כדין שלמון יומאתא דציביתהון מטול דאיבסמת שיתא ירחין במשחא דמירא ושיתא ירחן בבוסמניא ובתקוני נשיא.

Verse 13

ובדין רביתא עלה קדם מלכא לבית אחשורוש וכל מה דהות אמרה הוה מיתיהיב לה מבית נשיא ועד בית מלכא.

Verse 14

ברמשא הות עיילא ובצפרא הות תייבא לבית נשיא תינייונות על ידוי דשעשגז סריסיה דמלכא נטר נשיא ושמה מתכתב ולא הות עלת עוד לוותיה למלכא אלא אין איתרעי בה מלכא וקרייה בשמה.

Verse 15

וכד מטא זמנא דאסתר בת אביחיל בת אחוי דאבוי דמרדכי דאדבד יתה ליה והוה מרבי לה מן קושטא היך ברתיה למיעל לות מלכא אחשורוש ולא בעת כל מידעם אלא מידן דהני בעי סריסיה דמלכא נטר נשיא והות אסתר גמילא חינא וחסדא קדם כל חזייהא.

Verse 16

ואידברת אסתר לות מלכא אחשורוש לבית מלכותיה לפלטון בירחא עשיראה הוא ירח טבת בשנת שבע למלכותיה.

Verse 17

ורחים מלכא ית אסתר מכלהון נשיא ואתגמלת חינא וחסדא קדמוי מכולהון בתולתא ויהב תגא דמלכותא ברישה ואמליך יתה חלף ושתי.

Verse 18

ועבד מלכא שירותא רבתא לבל שולטונוי ועבדוי ית משתיא דאסתר ומתנן למדינתא יהב. ואמר לה הי חוי לי הידין עמין יהודאין היא תולדותיך. ואמרת ליה לית אנא חכימא לא עמי ולא תולדתי דמטול דכד אנא טליתא מית אבא ואימא ושבקון יתי. וכד שמע אחשורוש ית מילהא חדר ושבק שיבוקין לכל עלמא ומתנן למדינתא יהב מטול דחשיב בליביה ואמר בגרמיה הא אנא מיטב לכולהון אומיא ומלכותא מטול דעמא דאסתר ביניהון איתיון.

Verse 19

וכד איתכנשו בתולן תניינות. ולמה אתכנשו תינייונות מטול אסתר דיתבא בפלטין דמלכא ומלכא רחים יתה מכל נשיא ושוי תגא דמלכותא ברישה. ובתולתא האלין למה איתכנשו תינייונות מטול דאמרו שילטונוי דמלכא דאין בעית תגלי לך אסתר עמה ותלדותה קנייתה בנשי אחרנייתא והיא גליא לך עמה ותולדותה. מטול הכי כתיב תניינות. ובהתכנשות בתולן תניינות ומרדכי יתיב בתרע בית מלכא.

Verse 20

לית היא אסתר מחויא עמה ותלדותה היך דפקיד יתה מרדכי ואף כד אתכנשון בתולתא לא גלת אלא היך דפקדה מרדכי אסתר עבדת. היא אסתר בטליותא מכיכתא הות וכד עלת

למלכותא במכיכותא עלת מטול בכן אמר כתבא וית מימריה דמרדכי אסתר עבדת היך כמה דהות מתרביא עימיה.

Verse 21

ביומיא האינון ומרדכי יתיב בתרע בית מלכא רגז בגזנא ותרש תרין סריסוי דמלכא מנטרי מניא ובעו למושטא ידיהון דיקטלון למלכא אחשורוש ויהבון עצה ביניהון ויהבון חיויא חורמנא בכוזא דדהבא דהוה שתי ביה אחשורוש דכד בעי מלכא נשתי ביה נתלון ליה ונמחין חיויא ויקטליה.

Verse 22

בכן איתחזי פתגמא ברוח קודשא ואזל מרדכי ותני לאסתר מלכתא ואמרת אסתר למלכא בשמיה דמרדכי.

Verse 23

ואיתבעי פתגמא וישתכח ויתליון תרויהון על קייסא ואיכתב בספר דוכרן יומתא קדם מלכא.

Chapter 3

Verse 1

בתר פתגמיא האלין רבי מלכא אחשורוש ית המן בר המדתא אגגיא בר סדא בר כוזא בר אליפלוט בר דיוס בר דיוסיס בר פרוס בר מעדן בר בלעקן בר אנתימירוס בר הדרוס בר שגר בר נגר בר פרמשתא בר ויזתא בר עמלק בר דלחינתיה דאליפז בוכריה דעשו ורבי יתיה ונטיל יתיה ושוי ית כרתייה לעיל מכל רברבנוי ועבדוי.

Verse 2

וכל עבדוי דמלכא דבתרע בית מלכא כרעין וסגדין להמן ארום כן פקיד עלוי מלכא ומרדכי לא הוה כרע קדמויי ולא הוה שאיל בשלמיה.

Verse 3

ואמרו עבדוי דמלכא דיתבין בתרע בית מלכא למרדכי מה רבותא אית לך יותר עלינן דהינון כרעין וסגדין קדם המן ואת לא כרעת קדמוי מטול מה את מעבר על פוקדנא דמלכא.
עני מרדכי ואמר להון טפשיא חסרי ליבא שמעו מני מלתא ואמרין לי פחימא מן איתוי בר נשא דהוא מתגאה ומתרברב הוא ילוד מן אינתתא ויומוי זעירין ובתולדותיה ביכיה ואיליה ועקתא ותינהתא וכל יומוי מלי חימתא וסופיה חזיר לעפרא ואנא אסגוד קדמוי.
לא אנא סגיד אלא לאלהא חייא וקיימא דהוא חד בשמיא והוא נור אכלת נורא תלא ארעא באדרעיה מתח רקיעא בגבורתיה בציביוניה מחשך שמשא ברעותיה מנהר חשוכא בחכמתיה עבד ימא סגיתא בחלא במזופיתיה שוי טעם מוי כמלחא ורוחא דגלגלוי כחמרא אסר יתיה היך זיקין סכריה באוצרי תהומא בגין דלא יסק לארע יתבא רעיש ולא עביר תהומא במימרא ברא רקיעא מתחותיה איך עננא באוירא פריס איך היא ערפילא על עננא מגין היך משכנא על אפי דארעא טעין בחיליה דלעיל ודלרע רהטין קדמוי שמשא וסהרא וכימה וכוכביא ומזליא לא בטלין שעה לא נחין אלא כולהון רהטין כאזגדין לימינא ולסמאלא למעבד רעותיה דמן דברא יתהון. ליה יאי למשבחא ולמסגוד קדמוי.
עניין ואמרין למרדכי והא אשכחן דאבהתך סגדין קדם אבהתיה דהמן.
עני מרדכי ואמר להון מן איתוי דסגדין קדם אבהתיה דהמן.
אמרין ליה לא כרע אבוך יעקב קדם עשו אחוי דהוא אבוי דהמן.
אמר להון אנא מן זרעיתיה דבנימין וכד סגיד יעקב קדם עשו בנימין לא ילוד הוה ולא סגד קדם אינש מן יומוי. מטול כדין נטר יתיה קיים עלמיא במעי אימיה עד עידן דיסקון לארעא דישראל ויהוי בית מקדשא בארעיה ותישרי שכינתיה בתחומיה

וכל בית ישראל יחדון תמן ועממיא כרעין וסגדין בארעיה ואנא לית אנא כרע וסגיד קדם המן רשיעא ובעיל דבבא הדין.

Verse 4

והוה כד אמרין ליה יומא ויומא ולא קביל מנהון ותניאו להמן דנחזון אין קיימין מילוי דמרדכי מטול דאמר להון דהוא יהודאה.

Verse 5

וחזא המן מטול דלא מרדכי צבי למכרוע ולמסגוד קדמיה ואיתמלו המן על מרדכי חמתא.

Verse 6

והות קלילא בעינוי למושטא ידא במרדכי בלחודוי מטול דחויאו ליה דמרדכי יהודאה הוא ובעא המן לשיצאה ית כל יהודאי די בכל מדינתא דמלכא אחשורוש עמיה דמרדכי.

Verse 7

בירחא קדמאה הוא ירח ניסן בשתא דתרתא עסר למלכא אחשורוש אפיל מילתא הוא ערבא קדם המן מן יומא ליומא ומן ירחא לירחא דתרין עסרא הוא ירח אדר.

Verse 8

ואמר המן למלכא אחשורוש אית עמא חד דיהודאי מתבדר ומטלטל ביני עממיא בכל מדינת מלכותך גיותנין ורוחא רמא מלקטין פישרי טבת ויתבין בחצבי תמוז ועובדיהון שניין מכל עמא ונימוסיהון מכל מדינן ובנימוסנא לא מהלכין ועובדנא לא צביא נפשיהון ועיבידתא דמלכא ליתיהון עבדין. וכד חזיין לנא רקקין בארעא וחזיין לנא כמידעם מסאב. וכד אנחנא נפקין למימר ולמשמע ולמעבד בעיבידתיה דמלכא מנהון סלקין בשורין ופרסין גידרין ועלין בחדרין ונפקין בחצופין. וכד אנחנא רהטין מתפוס יתהון מהדרין וקיימין מברקין עיניהון וחרקין שיניהון ומבטשין רגליהון ומבהלין יתהון ולית אנחנא יכלין למתפש יתהון. מן בנתיהון לא יהבין לנא ומן בנאתנא לא נסבין להון ומן דדבר מנהון למעבד עיבידתיה דמלכא מפיק ליומא בשיהי פיהי. ויומא דאינון צביין למזבן מננא אמרין לנא יומא שריא הוא ויומא דאנחנא צביין למזבן מינהון אסרין עלינן שווקין ואמרין לנא יומא אסירא הוא.
בשעתא קדמיתא אמרין שמע קרינן בתינינא צלוי מצלינן בתליתיתא אמרין לחמא אכלינן ברביעיתא אמרין לאלהא דבשמיא מברכינן דיהב לנא לחמא ומיא בחמישיתא נפקין ובשתיתא תייבין ובשביעיתא נשיהון נפקן לאפיהון ואמרין אייתיאו גרסווא דעקת לכון בעיבידתא דמלכא רשיעא. עלין לבית כנישתהון קריין בספריהון ומתרגמין בנביאיהון ולייטין למלכנא ותברין לשלטננא ואמרין הדין הוא יומא דנח ביה אלהא רבא.
נידתהון לשבעא יומין ונפקן נשיהון בפלגות ליליא ומסאבן ית מיא. לתמניא יומין גזרין ית ערלת בניהון ולא חייסין עליהון ואמרין דניהוי שנין מן בני עממיא. לתלתין יומין קריין ירחא ואמרין חד חסר וחד מלא.
בירח ניסן תמניא יומין טבין עבדין ביה ועבדין הדליקה ומרבותא וגרפין חמיעא מן קדם פטירא ואמרין דין דאתפרקן ביה אבהתנא מן מצרים וקריין יתיה יומא דפסחא. עלין לבית כנישתא דילהון קריין בספריהון ומתרגמין בנביאיהון ואמרין כהדין דמתגריף חמיעא מן קדם פטירא הכדין תתגריף מלכותא רשיעיתא מביננא וכן יתעביד לנא פורקנא מן מלכא טפשא הדין.
בירח סיון תרין יומין טבין עבדן ביה עלין לבי כנשתין קריין קרית שמע ומצליין קריין באורייתא ומתרגמין בנביאיהון לייטין למלכנא ותברין לשלטנא וקריין יתיה יומא דעצרתא. וסלקין לאיגר בית אלההון ושדיין חזורי ומלקטין יתהון ואמרין היכמה דמתלקטין חזורי הכדין יתלקטון בניהון מן ביננא. ואמרין דין הוא דאתיהיבת אוריתא לאבהתנא על טורא דסיני.
לעידן בעידן ריש שתא קורין חד בתשרי עלין לבי כנשתהון קריין בספריהון ומתרגמין בנביאיהון לייטין למלכנא ותברין לשלטנא ותקעין בחצוצרתא ואמרין על יומא דדוכרן אבהתנא קדם אבונן דבשמיא דכרנא דילנא יעול לטב ודבעלי דבבנא יעול לביש ומריר.

בתשעה ביה נכסן חיון ואווזין ואכלין ושתין ומתפנקין אינון נשיהון בניהון
ובנתיהון.
בעסרא ביה קריין יתיה צומא רבא וציימין אינון נשיהון בניהון ובנתיהון ואף
בני בניהון ציימין ומעיקין יתהון ולא חייסין עליהון. ואמרין יומא הדין
מתכפרין חובנא חובוי דילנא מתכנשין ומיתוספין על חובי בעלי דבבנא. ועלין לבי
כנישתהון וקריין בסיפריהון ומתרגמין בנביאיהון לייטין למלכנא ותברין לשלטנא
ואמרין הכדין תתכפר הדין מלכותא מן עלמא ובעיין רחמי ומחננין דימות מלכא
ויתבר שלטניה.
בחמשא עסרא ביה מטללין מטלין אגר בתיהון ונפקין לבוסתננא ומשמטין לולבננא
וקטפין אתרוגנא ומפשיחין חולפנא וחרבין ועיקריהון סוגיהון ולא חייסין ועבדין
להון הושענא ואמרין כמידעם דעבד מלכא בני סדרי אנחנא עבדין ועלין לבי כנישתא
ומצליין וחדיין והדרין בהושענא ושוררין ומרקדין היך גדיין ולא ידעינן אין
מילט לייטין לנא אי ברכא מברכין לנא. וקריין יתיה חגא דמטללתא ולא עבדין
עיבידתא דמלכא אמרין לנא יומא אסירא לן ומפקין ליה לשתא בשיהי פיהי דלא
יעבדו ביד עיבידתא דמלכא.
לחמשין שנין קריין יובילא. לשבע שנין קריין שמיטה. לתרין עשר ירחין קריין
שתא. לתלתין יומין קריין ירחא ועבדין יומא טבא.
לשבעא יומין קריין שבתא ועבדין ליה יומא דניחא מרי מלכא.
כד הוה מלכותהון קיימא עליהון קם עליהון מלכא דוד הוה שמיה. מחשב עלנא
מחשבין בישין ובעא לשיצאה יתנא ולאובדנא מן עלמא. תרתין פטימין קטל יתנא וחד
שבק ודשבק לעבדין כביש יתיה. דהכין כתיב וימדדם בחבל השכב אותם ארצה.
ובתרוהי קם מלכא חד מן מלכנא דהוה נבוכדנצר שמיה סלק עליהון ואחריב בית
מקדשיהון ובז קרתהון ואייתי יתהון בגלותא. ומן רוחיהון רמתא ועד כען לא
שבקון ואמרין בני אבהתנא אנחנא דמן עלמא למלכיא לית אנחנא פלחין וסגדן
לשלטוניא לית אנחנא משתמעין. ולכל אתר ואתר איגרתהון אזלין ומטיין למבעי
רחמין קדם אלהא וימות מלכא ויתבר שולטננא ולית אנחנא ידעין.
וכד נחתו אבהתהון למצרים לא נחתו תמן אלא בשבעין נפשן וכד סליקו מתמן סליקו
בשיתין ריבוא.
והשתא דאיתיהון בגלותא לית להון מידעם ואמרין בני חסידין וטבין אנחנא דמן
עלמא ולית מסכינין וסוחרין כוותהון בעלמא. ועמא הדין ביני קרייתא מבדר מנהון
מזבנין קירא ומנהון תליין בוצין כל דמזבנין בעושקא מזבנין וכל דמזבנין בשויא
מזבנין.
והשתא אין צבי מרי מלכא אתן עשרא אלפין ככרי כספא מן בית גנזי דילי לבית
גנזי דילך מטול דבנימוסי מלכא לא מהלכין ועיבידתיה דמלכא לא עבדין ולמרי
מלכא לא ישוי למשבק יתהון בחיי.

Verse 9

אלא אין על מלכא שפר יכתב כתבא למובדא יתהון ועשרת אלפין ככרין דכסף אתקול
על ידוי עבדי עיבידתא למתייא לבי גנזי דמלכא ומן כל מאני שיתין רבוון דסלקן
אבהתהון מן שעבודהון דמצראי.

Verse 10

ואעבר מלכא ית עזקתיה מעילוי ידיה ויהב יתה להמן בר המדתא אגגיא מעיקהון
דיהודאי.

Verse 11

ואמר מלכא להמן כספא יהיב לך ועמא למעבד ביה מה דשפר עינך. ואת מלכא אחשורוש
לא היך זבונא ולא היך מזביננא. זבונא יהב דהבונא ומזביננא שקיל דהבונא. את
לא זבונא ולא מזביננא דיהבת עזקך להמן ואמרת ליה כספא יהיב לך ועמא למעבד
ביה כשפר בעינך. עלך איתקיים כתבא נזם זהב באף חזיר קדשי דדהבא בנחירא
דחזירא. כמה דלא שפירן קדשי לחזירה כדין לא יאי לך מלכותא ואת דמי לאיתתא
שפירא וסרת טעמא.

Verse 12

ואתקרון ספרוי דמלכא בירחא קדמאה בתלת עשר ביה דהוא ירח ניסן ואיכתב כל מה
דפקיד המן על יהודאי על יקירוי דמלכא ועל רברבנוי דאית בכל מדינתא ומדינתא

ועל כל שלטנוי דעמא ודעמא מדינתא ומדינתא היך כתבא ועמא ועמא היך לישניה בשמיה דמלכא אחשורוש אכתב ואיחתם בעזקתיה דמלכא.

Verse 13

ואשתדרן איגרתא בידוי דרהטיא לכולהון מדינתא דמלכא אחשורוש לשיציא ולמקטול ולמובדא ית כל יהודאי מן טליא ועד סבי וטפליא ונשיא ביומא חד בתלת עסר יומין לירחא דתרי עסר דהוא ירח אדר ואוף בתיהון בזו.

Verse 14

ואיתפשר כתבא ואסתמת מלתא לכל מדינתא ומדינתא איתגלי לכל עממיא דיהוון איטימוס עתידין ליומא הדין.
על כל דין למודעא יתך במידה לא בטיל אתון חזון אחוי דיוסף על דזבנוי לארע נכראתא בני בניהון אזדבנו לארע נכראתא. ובנימין לא אשתתף עם אחוי מטול נפקו מבני בנוהי פרקין לישראל הוא מרדכי ואסתר.

Verse 15

ורהטיא נפקו טרידין ודחיפין במילתיה דמלכא ודיטגמא איתפרסמת בשושן בירתא ומלכא והמן יתיבו למיכל ולמשתי וקרתא דשושן הות בכיא.

Chapter 4

Verse 1

ומרדכי צדיקא הוה ידע ברוחא דקודשא ית כל מה דאתעביד. שדור מלכא להיכליה ביד עבדוי צדיקא לות חגי זכריה ומלאכי דיתבין בלשכת הגזית ומתנבאין תמן על שורא רבא דבירושלם ומן בתר דאתנביאו ביה שבעין ותרין מגדלין. שדר אחשרוש רשיעא ואייתי מאה ועשרין ושבעא ספרין מן מאה ועשרין ושבע מדינן גבר וגבר מגילתיה בידיה ופינקסיה בידיה ויתיבו בתרעי שושן וכתבו ושלחו גזירתא קשייתא על יהודאי ועל נימוסיהון. ואיגרתא קדמיתא כתבו להון בשמיה דמלכא וחתמון ליה באיזקתיה דמלכא אחשורוש ושדרון יתיה ביד רהוטיא. והכדין הוה כתיב באגרתא ובפוגני מגמי אינון דמני מלכא אחשורוש לכל עממיא אומיא ולישניא די דיירין בכל ארעא שלמכון יסגא. מהודענא לכון דגברא חד אתא לוותנא לא מן אתרנא ולא מן מדינתנא הוא ואתא לאיתוספא עלנא ולאתגברא על בעלי דבבנא. בדקינן ביה והמן דעשו בר שליטין מרי שמיה בר אגג מלכא בר עמלק רבא בר רעואל בר אליפז בוכריה נכסין ועתירין ארעון. ושאל מיני שאילתא זעירא וקלילא וחוי לי על יהודאין ועל מיליהון ועל נימוסיהון דלא כשרין. ואמר כד נפקו ממצרים שיתן ריבבן מאני כספא מאני לכל גבר וגבר ועמא הדין זבינית לקטלא.
כען אנא מלכא אחשורוש סגי חדיתי ודעתי שפרת עלי וכספא נסיבית מניה ועמא זבינית ליה לקטלא. כען אכולו ושתו וחדו כמו דאנא אכיל ושתי וחדי דאחיד בקשתא ליחוד בקשתא ודאחיד בסייפא ליחוד בסייפא ופוקו ושלוטו בהון לארבעת עשר ולחמשת עסר לירח אדר דלישנא. ולא תחוסון לא על מלכיהון ולא על שלטניהון ולא על רברבניהון ולא על דרדקיהון אלהן יתהון קטולו וממונהון בוזו גבר גבר לנפשיה. דמני מלכא אחשורוש לכל עממיא אומיא ולישניא ולכל אתר ואתר ולכל מדינתא ומדינתא ולכל שבטא ושבטא ולכל זרעי וזרעי ולכל קריה וקריה דאשתכח ביה עבדא יהודאה או אמתא יהודאיתא יתנסבון רברבנוהי על תרעי בתיהון מקדם דלא קבילו גזירתיה דמלכא. דאנא מלכא אחשורוש צבי דלא ישתכח יהודאה על אפי ארע מלכותי.
וכד חזא מרדכי צדיקא ית גזירתא דאיתגזרת וית איגרתא דאתחתמת צדא לבושוי מן קדמוי ומאחורוי ואתכסי שקא ואתפלפל בקטמא וארים בקליה ואמר ווי מה רבא היא גזירתא דגזר עלנא מלכא והמן לא על פלגא גזר ופלגא שבק ולא על תילתא ולא על רביעיתא אילהן על גופנא כולא גזר למיעקר ולשיצי יתהא מן שורשהא.
וכד חזי עמא דבית ישראל ית מרדכי צדיקא דרב וחשיב עליהון כולהון אתכנשון ואתון לותיה עד דיהוון עם סגיא ורב לחדא דלית להון מינייו. קם מרדכי על ריגלוי בגו קהלא עני וכן אמר להון עמא בית ישראל חביבא ויקרא קדם אבוהי דבשמיא. לא ידעיתון במה דהוה ולא שמעתון במה דגזר עלנא מלכא והמן להובדא

יתנא מעל אפי ארעא ולשיצאה יתנא מתחות שמיא. לית לנא מלכא דנסתמך עלוהי ואף לא נביא דבעי רחמין עלנא אתר לית לנא למיעירוק ואף לא מדינתא דנשתיזיב לתמן. בכל אתר ואתר איתכתבת עלנא ובכל מדינתא אישתדר עלנא. הוינא כענא דלית להון רעי וכאילפא בימא דלית ליה מדברנא. והוינן כיתמין דלית להון אבא וכד אינון ינקין אמהון מתה.

בה שעתא אפיקו ית ארונא לתרעי שושן ואפיקו עלי ספרא דאוריתא כד מכרך בשקא ומפלפל בקטמא והוו קריין ביה בצר לך ומצאוך את כל הדברים האלה כי אל רחום יי אלהיך. קם מרדכי על רגליה בגו קהלא עני ואמר עמא בית ישראל חביבא ויקירא ניקום וניחזי מן אנשי נינוה כד אשתלח עליהון יונה בר אמיתי נבייא למיהפך ית קרתא דנינוה וקם מכרסיה יקריה ואעדי תגא מיניה ויתכסי בשקא ואתפלפל בקטמא ואכריז בנינוה ואמר מן גזירתיה דמלכא ודרברבנוהי למימר אנשא ובעירא תורי וענא לא תפקון למרעי ומיא לא ישתון ותבו מן אורחתהון בישתא ומן חטופא דבידיהון. ותב במימריה מן בישתא דחשיב למעבד להון ולא עבד. ואף אנחנא נעבד כותהון ונגזר צומין וניקרי תעניתא דיגלינן מן ירושלם.

וכד אתחייבו שנאיהון דבית ישראל אתת בת קלא וקרת ליה לנבוכדנצר מלכא דבבל ואמרת ליה נבוכדנצר מלכא כסדאה קום וסוק על ירושלם ואחריב יתה ואקלי בית מקדשא בנורא. בה שעתא ההיא נבוכדנצר מניד ברישיה ומוביל ומייתי בידיה מטול דהוה ידע מה דהוה בסוף משירייתיה דסנחריב כד אשתלח עליהון מלאכא משמי מרומא וקטל בהון תמניסר ריבוון וחמשה אלפין ולא אשתייר במשירייתיה דסנחריב אלא הוא בלחודוי. וכד אידכר מרדכי ובזע ית לבושוי ולבש שקא ויתיב בעפרא ושרי למחתי דמעין. וכן אמר בריש בכיתיה חבל עליכון בני ישראל מן גזר דינא הדין דנפק עליכון ונפק בגו קרתא וצווח צווחתא רבתא ומרירא לחדא.

Verse 2

ואתא לקדם תרע פלטורין דמלכא מטול דגזירתא איתגזרת דלא ייתי אנש לתרע בית מלכא בלבושא דשקא.

הוה גברא מן דבית ישראל אזיל לגברא עממיא ואמר ליה אנא בעי מינך ניהוי אנא ובנוי ואיתתי לך לעבדין ובלחוד נשתיזב מן הדין קטלא.

אמר ליה גברא עממיא לבר ישראל לא חזית מה דכתיב בדיטגמא דפרס מלכא אחשורוש דכל גבר עממיא דמשתכח בצידוי גברא יהודאה מתקטיל כוותיה.

בכין הוה גברא בר ישראל אזיל לביתיה בעקתא רבתא.

בה שעתא אתקיים על דבית ישראל מה דכתיב בספר אוריתא דמשה ותזבנון תמן לבעלי דבביכון לעבדין ולאמהן ולית דקני. ובכל יומא ויומא הוה כל גברא וגברא אזלין וקורין בדיטגמא דפרס מלכא אחשורוש ומינה הוו ידעין כמה אית להון ניחא בגו עלמא בכין אתקיים על דבית ישראל מה דכתיב בספר אוריתא דמשה ויהוון חייך תלן לך מקבל ותהי תוה ליליא ויומא ולא תאמין בחייך בצפרא תימר לאימת יהא רמשא ולרמשא תימר לאימת יהא צפרא מן זעוותא דלבבכון דאתזעון ומן חיזו עיניכון דתחזון.

Verse 3

ובכל מדינתא ומדינתא ובכל אתר ואתר ובכל עידן דפתגמיה דמלכא וגזירתיה מטיין אבלא תקיף ליהודאי וצומא ובכיא ומספדא וסקא ועפרא משכבא לסגיאין.

Verse 4

ואתיין עולימתא דאסתר וסריסיה ותניאן לה ואתזיעת מלכתא לחדא ושדרת לבושין למלבשא למרדכי ולמיעברא שקיה מיניה ולא קביל.

Verse 5

וקראת אסתר להתך חד מן סריסי דמלכא דהוה קאים קדמאה ופקידת יתיה על מרדכי למדע מה דין ועל מה דין.

Verse 6

ונפק התך לות מרדכי לפתיא דקרתא דקדם תרע בית מלכא.

Verse 7

וחוי ליה מרדכי ית כל מה דארע יתיה וית פירוש כספא דאמר המן למתקול לבית גנזי דמלכא מטול יהודאי למובדיהון.

Verse 8

וית פירוש כתבא דדיטגמא דפריס בשושן למישיצא יתהון יהב ליה למחזיא לאסתר ולמיתניין לה ולמפקד עלה למיעל לות מלכא ולמתחננא מיניה ולמיבעי מן קדמוי מטול עמה.

Verse 9

ואתא התך ותני לאסתר ית מלוי דמרדכי.

Verse 10

ואמרת אסתר להתך ופקידתיה מטול מרדכי.

Verse 11

כל עבדוי דמלכא ועמא דמדינתיה דמלכא ידעין דכל גבר ואיתתא דיעול לות מלכא לפלטורין גויתא כדלא מתקרי חד היא גזירתיה למתקטלא אלא אין אושיט ליה מלכא ית שרביטא דדהבא ויחי ואנא הא תלתין יומין מצליא דלא יבעי יתי מלכא דלא יחטי יתי דכד הוה מתרביא לותיך הות אמר ליה דכל איתתא דתשתבי מן בנת ישראל ותזיל לבית עממיא מן צבות נפשה לית לה חולק ואחסנא ביני שבטיא דישראל. ועל דהוה התך שליחא בין אסתר למרדכי תקף רגזיה דהמן עלוי וקטל יתיה.

Verse 12

ואתחויאו למרדכי בכתבין ית פתגמי אסתר.

Verse 13

ואמר מרדכי לאתבא לאסתר דילמא תדמין בנפשיך ותימרין דאנא אורמנית למלכותא למהוי מלכתא ודילמא תחשבין בלבך ותימרין לית אנא צריכנא רחמין למבעי על דבית ישראל. דאין ריגלא דחד מן יהודאי מתנפקא לא תחשבין בנפשיך דאנת משתיזבא מן בית מלכא מן כל יהודאי. מאימת שאול אבוי דאבוך גרם להון לישראל ית בישתא הדא דאם קיים מידעם דאמר ליה שמואל נבייא לא נפק עלנא המן רשיעא מזרעיה דבית עמלק. לא נפק עלנא בר המדתא הדין ולא זבין יתנא בעשרא אלפין ככרין דכסף מן ידוי דמלכא אחשורוש ולא מסר קדשא בריך הוא ית ישראל ביד תרין רשיעין. דמן שירויא לא אתא עליהון על דבית ישראל אלא עמלק אבא דאבוי דהמן רשיעא ואגח קרבא עם יהושע בר נון ברפידים ובצלותא דצלי משה רבנא איתמחי דכרנא דבית עמלק. ברם קומי ובעי רחמין מן קדם אבוך דבשמיא על עמא דבית ישראל דמן דעבד דינא בקדמאי הוא יעבד דינא מן בתראי.
מן מאן הוא תקיף המן רשיעא או מן מאן הוא אתקיים גזירתא מן עמלק אבא אבוי דאתא עליהון על דבית ישראל וטרד יתיה קדשא בריך הוא.
ממן הוא תקיף מן תלתין וחד מלכין הוא תקיף דאתון עליהון על דבית ישראל ונפק עליהון יהושע בר נון במילתא דשמיא וקטל יתהון.
ממאן הוא תקיף מן סיסרא הוא תקיף. דאתא עליהון על דבית ישראל בתשע מאה ארתכין דפרזלא ואחר עליהון על דבית ישראל גובין דמיא במדעם דלא יטבלון ולא יזלון נשיהון לות בעליהון ולא יפדון ולא יסגון בעלמא מסר יתיה קדשא בריך הוא ביד איתתא וקטלת יתיה.
מן מאן הוא תקיף מן ברי גבראתא הוא תקיף דאתו ואגחו קרבא עם דבית ישראל ואתימסרו ביד דוד וביד עבדוי וקטלו יתהון.
ברם לא תמנעין פומך מן צלו ושפוותך מלמבעי רחמין דבזכות אבהתנא אשתיזבו ישראל מן קטלא. ומאן דעבד ניסין לישראל בכל עידן ועידן הוא ימסור ית שונאנא בידנא ונעבד ביה כרעות נפשנא.
ברם לא תדמין בנפשיך דאת מתשתיזבא בית מלכא מכל יהודאי אלא אידכרי דאיתיך מן בנוי דשאול מלכא דישראל דאיתאמר למלכא דישראל למשיציא ית דכרניהון דבית עמלק מתחות שמיא וחס על אגג מלכיהון דעמלק ואותיב יתיה עמיה וביה בליליא איתעברת

איתתיה מיניה וקם המן מן זרעיתיה ובעא למזבן כולהון יהודאי ולמעקר יתהון.
ועל דחס אבוך על אגג מלכיהון הות ליה לתקלא.
וכד קם פרעה על דבית ישראל בארעא דמצרים ושעביד יתהון אייתי קדשא בריך הוא מחתא על מצראי שניין דא מן דא ואפיק לדבית ישראל בריש גלי. וקמו מצראי ורדפו בתריהון וכד חזו ישראל ית מצראי צליין קדם אבוהון דבשמיא ופרק יתהון ובזע ימא קדמיהון ואעבר יתהון ביבישתא וארתכוי דפרעה וחילותיה טבע בימא. ואת ובית אבוך קומו להון לדבית ישראל.
ותוב דאתכנשו על דבית ישראל עממיא לנחלא דארנונא הוא קודשא בריך הוא דרמז לטוריא וחפו טוריא חד לחד וחפין לעממיא ודבית ישראל עברו במישרא מלעיל וכל דאית בכרכיא איתקטלו קדמיהון. אלא את ודבית אבוך קומו להון לישראל.
ותוב כד אתא סיסרא ורדף בתריהון בתשע מאה רתיכין דפרזלא כוכביא מן שמיא נחתו ועבדו קרבא עם סיסרא. רב הוא רוחצניהון דבית ישראל ותקיף פורקניהון.

Verse 14

אלא אם מישלא תישלין בעידנא הדין קדישיהון ופרקיהון מצמח להון פורקנא מן אתרא אוחרנא דבכל שעתא מצמח להון פורקנא ואת ובית אבוך תיבדון ומאן ידע דלמא דחסכין על חובי דבית אבוך קרבת למלכותא.

Verse 15

ואמרת אסתר לאתבא למרדכי.

Verse 16

אזיל וכנוש לכולהון יהודאי דאית בשושן בירתא וצומו עלי לא תיכלון ולא תשתון תלתא יומין ותלתא לילוותא ואוף אנא ועולמותיי אצום כוותהון ובכן אעול לות מלכא דלא פוקדנא ואין נאבד בהדין עלמא בגללכון אית לי חולקא לעלמא דאתי.
ויפוק חתנא מבי משכביה סקא אסיר וכלתא מבי גנונא כד רישא מפלפל בקיטמא ואינשי ובעירי ותורי וענא לא יטעמון מידעם ואפרישו ינקי מן דדי אמהון. בה שעתא בריר ביה בקהלא ואשכחו ביה תרי עסר אלפי כהני בחירי ואקניטו יתהון שופרי בימיניהון ואוריתא בשמאליהון בכיין וענייין וכן אמרין כלפי לעילא אלהא דישראל הא אורייתא דיהבת לן הא עמא רחימא בטיל מן עלמא מאן קאים וקרי בה ומדבר על שמך. שמשא וסהרא יחשך נהוריהון ולא ינהר דהא לא אתבריאו אלא בדיל עמך. ונפלין על אפיהון ואמרין ענינו אבינו ענינו ענינו מלכינו ענינו ושופרי תקעין עמהון ועמא ענייין בתריהון עד דבכו חילי שמייא ונדו אבהתא מן קובריהון.

Verse 17

ועבר מרדכי ועבד ככל מה דפקדת עלוהי אסתר.

Chapter 5

Verse 1

והוה ביומא תליתאה כד צמת אסתר תלתא צומין צומא בתר צומא קמת מן עפרא ומן קטמא כד כפיפת קומתה ולא פשיטה ואיתקנת בתיקונא כמה דמיתקניין מלכותא לבשת לבושא דמלכותא מטקס בדהבא טבא דאופיר הוא שיראה פרנגאן טבא דמטקס באבנין טבין ומרגלין דאייתו יתיה ממדינת אפריקי ואחתת ברישא כלילא טבא דדהבא וסמת ברגלהא מסאנין דאובריזין ובתר כן אסתר בצלותא מצליא וכן אמרת אנת הוא אלהיה דאברהם יצחק ויעקב ואלהיה דבנימין אבא. לא מן דשפירא אנא קדמך אנא עלא קדם מלכא טפשא הדין אלהן עמך בית ישראל דלא יאבדון מן עלמא הדין. דבדיל ישראל בריתא ית עלמא כוליה דאין ישראל יאבדון מן עלמא מן יימר קדמך קדוש קדוש קדוש בכל יומא ויומא תלתא זימנין.
כמדעם דשיזבתיה חנניה מישאל ועזריה מן אתון נורא יקדתא וית דניאל מן גוב דאריותא את שיזיב יתי מן ידיה דמלכא טפשא הדין וגמול עמי חינא וחיסדא בעינוי. בבעו אסתר אמרת מילהא ובתחנונים סדרת צלותא. בבעו מינך שמע צליין שמע צלותי בעידנא הדין גלינא וטרידנא מן ארענא ובדיל חבנא מסרתא יתנא

דיתקיים בנא פתגם דכתיב ותזדבנון תמן לבעלי דבבינון לעבדין ולאמהן ולית דקני. והא אנחנא מזדבנין ולית דקני ודתא נפקא לקטלא וכולנא מתמסרין לחרבא ולקטלא ולשיציא גמירא כחדא. זרעיה דאברהם לבושין סקא וקטמא רמי להון על רישיהון. אם חטו אבהתא מה חטו בנייא אם נשתיצי מאן מודי קדמך. טפליא אם חטו קדמך ינקי חדייא מה חטו. יתבי ירושלם נעו מקבריהון דמסרתא בניהון למתנסבא. כעננ שמיא את מעבר יתנא מה קלילן אינון יומי חדוותן. להמן רשיעא מסרתנא ולבעלי דבבנא לאתנסבא.

מדכרא אנא קדמך עובדי רחמין מן אברהם אישרי למימר נסיתא יתיה בכל נסיונין בדקתא יתיה ואשתכח מהימן סעיד וסמיך לבני רחימוי דתעיל יתהון כחותם קיימא. עולבננא תבע מן המן ופורענותא מן בר המדתא. פרע מיניה על ידי עמך דבעא לשיצאה יתנא כחדא צר ותשנוק לעמך הוה לאעקא להון בכל אתריהון. קיים עלמא קיימתא עמנא עקידת יצחק זקוף יתנא. רמא המן כספא למלכא למזבן יתנא בעשרא אלפין ככרין. שמע בקלנא וענ יתנא ואפיקנא מן עקא לרווחא. תבר תקיפין תבר ית המן ולא תיהוי תקומה למפלתיה.

אסתר צווחת צווחא רבא ויליל ת ילללה מרורה. בבכיה ובדמעין אמרת מילהא ובתחנונין סדרת צלותהא גרונה איתחר מן קדם פומה ועיינהא איסתמיין מן קדם דמעתהא. דמיית אסתר בלבה ואמרת דילמא איעול קדם מלכא ולא יקבל מני הא אנא עלא קדם מלכא למבעי רחמין על אחסנתי. ומלאך דרחמין יקבל יתי וייעול עמי חינא וחסדא. זכותא דאברהם תיעול קדמיי עקידת יצחק תזקוף יתי חיניה דיעקב יתייהיב בפומי חיסדיה דיוסף על לישני טוביה לאינש דמתרחיק עלוהי ולא בהית כל דרחיק ביה. ימיניה ושמאליה יפשוט לי דבהון ברא עלמא כוליה כל ישראל בעון עלי רחמין דעליכון אנא מצליא ומבעי רחמין דמידעם דמתחנן אינש קדם קודשא בריך הוא משתמעה צלותיה בעידן עקתיה. נחזי בעובדי אבהתנא ונעבד כוותהון והוא יעביד לנא ית בעותנא. שמאליה דאברהם אחידא בצואריה דיצחק וימיניה על סכינא למעבד ברעוא רעות מימרך ולא עיכב מן שליחותך.

פתחתה רקיעא כוין כוין למיתן אתר למלאכי מרומא צווחין במרר וכן אמרין חבל לעלמא אם כך עבד. קריא אנא קדמך עני יתי דאנת עני לכל מאן דדחיק ליה ולכל מאן דעייקא ליה ואת חזי לעקתא דנפש רחמנא וחננא איתקריתא מרחיק רגז ומסגי למעבד טיבו וקשוט שביק לעוין ולחובין נטר קיימא וחסדא לרחמוי ולנטרי פיקודי אוריתא לאלפי דרין ואף לאבהתנא דילנא הדין הוא קיימא דקיימתא עמהון. שמעת יונה והות בכיא ויתיבת באיתא על מתברא שמע בקלנא וענ יתנא ואפיק יתנא מצרה לרווחה.

תלתא יומין צמית קדמך לקבל תלתא יומין דאזל אברהם למיעקד בריה על נבי מדבחא קדמך וקיימתא ליה קיימא ואמרת דכל אימת דנעלון בנך לאננקי אידכר להון עקדת יצחק אבוהון ופרוק יתהון. ותוב צמית תלתא יומין לקבל תלתא יומין דקמון ישראל בשיפולי טורא דסיני ואמרו כל דמליל יי נעביד ונקבל ופרוק יתהון מן עקתא הדא. וענת אסתר ואמרת אלהא מרי חילותא בדיק לבבין וכולייין אידכר בשעתא הדא זכותיה דאברהם יצחק ויעקב ומן שאילתי לא אתהדר ומן בעותי לא אתעכב.

וקמת בתרע בית מלכא גואה לקבל בית מלכא ומלכא הוה יתיב על כרסי דמלכותיה בבית מלכותא לקבל תרע מלכא.

Verse 2

והוה כד חזא מלכא ית אסתר מלכתא קיימא בדרתא ואתגמלת חינא וחסדא קדמוי והמן אספלקטורי דמלכא בעא למקטל ית אסתר ואושיט מלכא לאסתר ית שרביטא דדהבא וקרבת אסתר ומטת בריש א דשרביטא.

Verse 3

ואמר לה מלכא מה ליך אסתר מלכתא ומה בעותיך רמו לפלגא דמלכותא ואתן לך.

Verse 4

ואמרת אסתר אם קדם מלכא שפיר ייתי מלכא והמן יומא דין לשירותא דאעבד לכון.

Verse 5

ואמר מלכא קריאו ית המן למעבד כפתגמא דאסתר ואתא מלכא והמן לשירותא דעבדת אסתר.

Verse 6

ואמר מלכא לאסתר במשקיא מה שאלתיך אסתר ואתן לך ומה בעותיך רמו לפלגא דמלטתא ואעביד.

Verse 7

וענת אסתר ואמרת שאלתי ובעותי.

Verse 8

ענת מלכתא ואמרת אנת מלכא אין אשכחית חיסדא ורחמין קדמך ואין על מלכא שפיר למיתן שאלתי ולמעבד ית בעותי ייתי מלכא והמן לשירותא דאעביד לכון ולמחר אעביד כפתגמיא דמלכא.
ומטול תלתא פיתגמין זמנת אסתר ית המן לשירותא פתגמא קדמאה דידעת אסתר דחמא המן היך התך בשליחותא בין אסתר למרדכי ואמרת אסתר אזמין ית המן לשירותא. פתגמא תניינא מטול דעקרת סינאתא מליביה ותוב ארמי טננא בין אחשורוש להמן ודיימר מלכא מה היא חדא מילתא דמכולהון שליטיא לא קרת אסתר לשירותא אלא להמן. פתגמא תליתאה אמרת אסתר כולהון דבית ישראל עייניהון תליין עליי ואיבעי מן מלכא אחשורוש ונקטליה להמן. אלא אזמין יתיה לשירותא מטול דנתהפך לבהון דבני ישראל ונתפנין לות אבוהון דבשמיא ונבעי רחמין מן קדמוי.

Verse 9

ונפק המן ביומא ההוא כד חדי ושפיר לבא וכד חזא המן ית מרדכי יתיב בתרע בית מלכא ולא קם ולא זע מיניה ואתמלי המן על מרדכי חמתא.

Verse 10

ואיתחמם המן ועל לגו ביתיה ושדר ואייתי לרחמוי ולזרש איתתיה.

Verse 11

ותני להון המן ית יקרא דעותריה ורבותיה דבנוי וית כל מה דרומם יתיה מלכא וית כל מה דנטיל יתיה לעיל מכל רברבניא ועבדוי דמלכא.

Verse 12

ואמר המן אוף לא קרת אסתר עם מלכא לשירותא דעבדת אלא לי ואוף למחר קרינא אנא עם מלכא.

Verse 13

וכל כדין לא סליק לי כל זמן דאנא חזי ית מרדכי יהודאה יתיב בתרע בית מלכא.

Verse 14

ואמרת ליה זרש איתתיה וכל רחמוי אין שפר בעינך נימר קדמך מילתא חדא איך פורענותא יתעביד ליה למרדכי גברא יהודאה הוא חד מן צדיקיא דאיתבריאו בעלמא. אין בחרבא תקטל יתיה כבר תהפך חרבא ותתרמי עלנא. נרמי יתיה לרגימותא כבר רגמיה דוד לגלית פלישתאה. ואם בתורא דנחשא גירמיה כבר בזעיה מנשה ונפק מיניה. זרוק יתיה לימא כבר בזעוניה בני ישראל ועברו בגויה. טמור יתיה לגו אתון נורא יקידתא כבר עקרוהי חנניה מישאל ועזריה ונפקו מיניה. יתרמי לגוב אריותא כבר לא אריותא לדניאל. יתרמי קדם כלבין כבר דאסתתמו פום כלבין בארעא דמצרים. למדברא נגלי יתיה כבר במדברא נפישו וסגיאו. מה קטלא נמטול יתיה וחדא דתא יתעביד ליה. נרמי יתיה לבי אסירי כבר מן בית אסירי אמליכו ליוסף. סכינא תתרמי על צואריה כבר אתהפיך סכינא מעילוי צואריה דיצחק. נעוור עיניה ונשבוק לא ידעינן מה יתיה כבר יקטל בנא כמה דקטל שמשון. פורענותא דגברא הדין נעביד. צליבא רבא יתעביד ליה ועל בבא דבייתיה דמיה ישתפך קומתיה יתרמי על

צליבא ויחזון יתיה כל חברוהי ורחמוהי. שמיא וארעא כחדא צייתין על צליבא
דאתקין המן למרדכי. הקדים בצפרא ועול קדם מלכא ושאיל מיניה על צליבא הדין
בה שעתא ההיא לא שכב ולא שליו המן בר המדאתא עד דאזל ואייתי ית נגריא וית
קיינאי נגריא דעבדין צליבא וקיינאי דמתקנין מנין דפרזל. ובנוי דהמן דייצין
והדיין וזרש איתתיה מנגנא בכינרין. ענה המן רשיעא ואמר אגרא לנגרי אנא יהיב
ולקיינאי אנא מתקן שירותא על צליבא הדין. בה שעתא קם המן רשיעא למנסייא ית
צליבא בקומתיה. נפקת בת קלא משמי מרומא ואמרת ליה לך יאי המן רשיעא ולך שפיר
בר המדתא ושפר פתגמא קדם המן ועבד צליבא לנפשיה.

Chapter 6

Verse 1

ביה בליליא נדת שינתא דמלכא ביה בליליא נפק פורקני יהודאי ביה בליליא אידברת
שרה לדבייתיה דאבימלך ביה בליליא אתקטלו כל בוכרי דמצראי ביה בליליא אתגליין
נביאין לנביאי וחלמין לחולמי חוזייא ביה בליליא איתרגיש עלמא כוליה מדינן
וכל דייריהון אבלא רבא וכל כרכיא מספדא ואיליא וכל מדינתא עולימין אסירין
סקין סביו וסבן שקפין על לבהון וכולהון צווחין במרר ובקל רב מיללין ואמרין
ווי ווי דחזינן עקא על עקא תברא על תברא ומתברנא קדמיתא לא איתסינן ולמחתנא
לא אתיהיבת אסו ומדוננא לא איתנחמנא וכיבי ליבא לא עברו מיננא דקירית
אבהתנא רטישא על ארעא ומקדשנא סגר סנאה ועזרתנא רשישו בעלי דבבנא ופרעה
ומצראי לא עצו עלנא כהדא עצתא ומלכי עממיא לא חשיבו עלנא כמחשבתא הדא למהוי
עתידין ליומא הדין לשציותנא מעל אפי ארעא. גלי רזין גלי ליה למרדכי רזא דנא
לא זבינו יתהון דגזרת מותא איתגזרת על בית ישראל אף לעבדין ולאמהן.
ביה בליליא נדת שינתיה דקדשא בריך הוא במרומא ואי לא כתיב הדין קרייא לא
איפשר למימריה וייקץ כישן יי וגו׳ עורה למה תישן יי. וחס ושלום לא אית קדמוי
שינה אלא כד חטין ישראל עביד גרמיה דכוות דמיך. ברם כד עבדין רעותיה לא נאים
ולא דמיך דכתיב הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל הא לא נאים ולא דמיך נטורא
דישראל.
ביה בליליא נדת שינתיה דמרדכי צדיקא דהוה שהיר ולא שכיב והוה שכיב ולא דמיך.
והוו ישראל כנישין ויתבין קדמוי ואמרין ליה את גרמת להון לדבית ישראל ית כל
בישתא הדא דאין קמתא מוקדם המן רשיעא וכרעתא וסגדתא ליה לא אתת עלנא ית כל
עקתא הדא. מתיב מרדכי ואמר להון לדבית ישראל לבושא דהוה לביש המן רשיעא
ציירין עלוהי תרין צלמין חד מן קדמוהי והד מן אחורוהי ואין קמית וסגדית ליה
אשכחית הויתי פלח לטעוותא ואתון ידעין דמן דפלח לטעוותא ייבד מן עלמא הדין
ומטריד מן עלמא דאתי. ושתקן מיניה כל בית ישראל.
ביה בליליא נדת שינתיה דהמן רשיעא דהוא שהיר ולא שכיב והוה לא דמיך מחמת
דהוה מתקן ית צליבא למצלב ית מרדכי עלוהי ולא הוה ידע דלגרמיה הוה מתקן
יתיה.
ביה בליליא נדת שנתיה דאסתר מלכתא צדיקתא דהות עבדת לחמא לאעלא ית המן
בשירותא עם מלכא.
ביה בליליא נדת שינתיה דמלכא טפשא אחשורוש דהוא שהיר ולא שכיב והוא שכיב ולא
דמיך דנקטת יתיה רוחא דנקטת למלכי. וכן אמר לכל רברבנוהי מה דאכלית לא אהני
לי ומה דשתיתי לא איתקבל עלי שמיא רעימין עלי ושמי שמיא מרימין בקלהון הדא
מתנן אמרית למשבק למדינתא ולא שבקית להון או אסתר והמן מכוונין למקטל יתי
דלא עלת אסתר לשירותא עמי אלא להמן בלחודוי.
ביה בליליא ההוא על דוכרניה דאברהם יצחק ויעקב קדם אבוהון דבשמיא דאישתלח
מלאכא מן מרומא הוא מיכאל רב חיילא דישראל ויתיב ברישא דמלכא ונדי ית שינתיה
מיניה כוליה ליליא עד דאמר לאעלא קדמוי ית ספר דוכרניא דיומתא והוו קריין
ביה קדם מלכא עובדי דיניהון דמלכי קדמאי דהוון מן קדמוי ויתיב לעיל מן עינוי
דמלכא אחשורוש והוה מסתכל מלכא וחזי כדמות גבר. עני ואמר ליה למלכא המן בעי
למיקטלך ונמליך חלפיך והוא מקדים בצפרא ובעי למישאל מינך גברא דפרקך מן מותא
ובעי למיקטליה. אלא אימר ליה להמן מה למעבד לגברא דמלכא צבי ביקריה וחזי דלא
שאיל מינך אלא בלבושין וכיתרא דמלכותא וסוסייא דרכיב עלוי מלכא. וגברא דהוה
קרי בספר דוכרניא עם שופרא הוה.

Verse 2

הוה מסתכל וחזי דכתיב בספר דכרניא דחוי מרדכי על בגתנא ותרש תרין שלטוני דמלכא נטירי רישיה דמלכא דבעון לאושטא ידיהון למקטל למלכא אחשורוש.

Verse 3

ואמר מלכא מה יתעבד יקרא ורבותא למרדכי מטול הדין מילתא ואמרו עולימוי דמלכא ומשמשנוי לא איתעביד ליה מידעם.

Verse 4

ואמר מלכא מאן בדרתא והמן על לדרת בית מלכא ברייתא למימר למלכא למתלי ית מרדכי על אעא דאתקין ליה.

Verse 5

ואמרו עולימוי דמלכא לותיה הא המן קאי בדרתא ואמר מלכא ייעול.

Verse 6

ועל המן ואמר ליה מלכא מה למעבד לגברא דמלכא צבי ביקריה. חשיב המן בלביה ואמר מאן בכל עבדוי דמלכא יקיר כוותי ולמאן יתרעי מלכא למעבד יקר יתיר מני.

Verse 7

עני המן ואמר למלכא גברא דמלכא צבי ביקריה.

Verse 8

ייתון לבושא דמלכא דהוה לביש ביה מלכא וסוסיא דהוה רכיב עלוהי ויתיהיב כתרא דמלכותא ברישיה.

Verse 9

ויתנון לבושא וסוסיא על ידוי דגברא פיתוניא מן שילטונוי דמלכא ולבשון ית גברא דמלכא צבי ביקריה ויכבון יתיה על סוסיא דמלכא בפתיא דקרתא ויהון מכרזין קדמוהי ואמרין כדין יתעביד לגברא דמלכא צבי ביקריה. בכן איסתכל מלכא וחזא ית המן וחשיב בליביה ואמר המן בעי למקטלי ונמליך חלופי בעי כמה דחזית בחזוי.

Verse 10

ואמר מלכא להמן המן סרהב ועול לבי גנזי דמלכא וסב מתמן חד מן כסויא דארגונא טבא וסב מתמן לבושא שיראה טבא פרונגאן דמטכס באבנין טבין ומרגליין ותליין בארבע קרנאתא דיליה זגא דדהבא ורומנא לכל רוחא ורוחא וסב מתמן כלילא רבא דדהבא מוקדוניא דאתיין יתיה לי מן קריין מדינתא ביומא קדמאה דקמית במלכותא וסב מתמן ספסרא ושיריונא טבא דילי דאייתון יתיה מן כוש מדינתא ותרתין רדינן דלבושיהון לבושא דמלכותא דמרגליתא דאתיין יתהון לי ממדינת אפריקי ופוק לאוריא דמלכא ודבר מתמן סוסיא דקאי ברישיה דאוריא דשמיה שיפרגז דעלוהי רכבית ביומא קדמאה דקמית במלכותא וכל אילין מני יקרא ורבותא דאמרית לך תיזיל ותעבד למרדכי.
עני המן ואמר למלכא אית יהודאין סגיאין בשושן בירתא דשמהון מרדכי להידין מנהון איזיל?
אמר ליה אחשורוש למרדכי יהודאה דיתיב על תרעא דילי.
וכד שמע המן ית פתגמא הדין סגי באש עלוהי וזיווהי אישתני ועינוהי איתחשכן ופומיה איסתלף ורעיונוהי אשתגישו וקטרי חרציה משתריין וארכובתיה דא לדא נקשן.
עני המן ואמר למלכא מרי מלכא נפישין אינון מרדכי דאית בעלמא ולית אנא ידע על הידין מרדכי את אמר.
עני מלכא ואמר להמן הלא לא אמרית לך אלא על מרדכי דיתיב בתרעא דילי.

עני המן ואמר למלכא מרי מלכא נפישין אינון תרעי דמלכא ולית אנא ידע על הידין תרעא את אמר לי.
עני מלכא ואמר להמן הא לא אמרית לך אלא על תרעא דעיילין מיניה מן בית נשיא ועד בית מלכא.
עני המן ואמר למלכא גברא ההוא סניא דלי וסניא דאבהתיי עשרה אלפי ככרי כספא יתיהבון ליה והדין יקרא לא יתעביד ליה.
עני מלכא ואמר להמן עשרה אלפין ככרי כספא יתיהבון ליה ועל כל ביתך אנא משליט ליה ולא יתמנע מיניה הדין יקרא.
עני המן ואמר למלכא עשרה בנין דאית לי ירהטון קדם כורסיא והדין יקרא לא יתעביד ליה.
עני מלכא ואמר להמן את ובנך ואיתתך עבדין יהוון למרדכי והדין יקרא לא יתמנע מיניה.
עני המן ואמר למלכא מרי מלכא גבר הדיוט הוא מני יתיה על מדינתא חדא או על ריסתקא חדא והדין יקרא לא יתעביד ליה.
עני מלכא ואמר להמן על מדינן ומחוזין אנא משליט יתיה וכל מלכי ימא ויבשתא ישתמעון ליה והדין יקרא לא יתמנע מיניה.
עני המן ואמר למלכא טיבעיה וטיבעך ייזיל בכל עלמא ובכל מדינתא והדין יקרא לא יתעביד ליה.
עני מלכא ואמר להמן גברא דאמר טבתא על מלכא ושיזיב רישיה דמלכא מן קטלא טבעי וטבעיה יזיל בכל עלמא ובכל מדינתא והדין יקרא לא יתמנע מיניה.
עני המן ואמר למלכא פרודתקיין ואיגרן אישתדרן בכל מדינת מלכא לאובדא ית עמיה דמרדכי יתבטלן והדין יקרא היך מתעביד ליה.
עני מלכא ואמר להמן איגרן ופרודתקיין דשדרית אנא מבטל יתהון והדין יקרא לא יתמנע מיניה.
תניינות נזף ביה מלכא ואמר ליה המן המן בעגלא לא תבטל פתגמא מן כל מה דאמרית.

Verse 11

כד חמא המן רשיעא דפתגמוי לא מתקבלין קדם מלכא וכל מילוי לא משתמעין על לבי גנזי מלכא כד כפיפא קומתיה ולא פשיטא כד אביל וחפי רישיה כד אודנוהי מרטשן כד עינוהי מחשכן כד איסתלף פומיה כד איטמטם ליביה כד מנוהי מבזען וכד קיטרי חרציה משתרין וארכובתיה דא לדא נקשן ונסיב מתמן לבושא דמלכותא דאייתון יתיה למלכא אחשורוש ביומא קדמאה דקם במלכותא ונסיב מתמן כל מאני מלכותא במידעם דאיתפקד ונפק מתמן כד מבהל ועל לאוריא דמלכא ונסיב מתמן סוסיא דקאי בריש אוריא דמתליין ביה מחטפין די דהבא ואחד בריסני דסוסיא וכל מאני מלכותא טען על כתפוהי ומתקטרין קטרוי ומחלזין חלוזוי.
אזל וקם על מרדכי צדיקא עני ואמר ליה קום לך מרדכי צדיקא בר אברהם יצחק ויעקב קדים ליה סקיך וקטמך לעשרה אלפין ככרין כספא דאמרית לאעלא מן בית גינזי דילי לבי גינזי דמלכא ולא איתקבלון מן קדם דאיתיכון חביבין קדם אבוכון דבשמיא דבכל עידן דאתון מצליין קדמוי הוא מקבל צלותכון ופריק יתכון מן יד בעלי דבביכון. השתא קום לך מרדכי צדיקא מן סקך ומן קטמך ולבוש לבושא דמלטתא ורכוב על סוסיא דמלכותא.
עני מרדכי צדיקא ואמר ליה להמן המן רשיעא בר זרעא דבית עמלק אוריך שעה חדא איכול לחמא דגירין ואישתי מיא מריירין ובתר כן אפיק יתי וצלוב יתי על צליבא.
עני המן ואמר למרדכי קום לך זרעא טבא מן יומיכון ניסין רברבין מתעבדין לכון וצליבא דאתקינית לבישותי אתקינית יתיה. השתא קום לך מרדכי לבוש לבושא דמלכותא ורכיב על סוסיא דמלכותא דפתגמי דמלכא לא תיבטיל.
ענה מרדכי ואמר להמן דאיתוי תלתא יומין ותלתא לילוון בצומא היכדין רכיב על סוסיא דמלכותא.
כד שמע המן ית פיתגמא הדין על לבי גנזי מלכא ואפיק מתמן כל מיני בוסמנין ומושחנין טבין ומשח יתיה ואסחי יתיה ואלביש יתיה לבושא דמלכותא ותקין יתיה שפיר בכל תיקוני מלכותא ואוכיל יתיה מן סעודתא דשדרת ליה אסתר מלכתא מן קדם דאירכיב על סוסיא דמלכא. אשתדרון ליה מן בית מלכא עשרין ושבעה אלפין עולימי בחירן וכסין דדהבא בימיניהון וברזין דדהבא בשמאליהון ומשבחין קדם מרדכי צדיקא ואמרין כדין יתעבד לגברא דמלכא דברא שמיא וארעא צבי ביקריה.
וכד חזו דבית ישראל אזלו מן ימיניה ומן שמאליה ומעניין ואמרין הכדין יתעבד לגברא דמלכא דברא שמיא וארעא צבי ביקריה.
אודיקת אסתר וחמת ית מרדכי בר אחוי דאבוהא דלביש לבושא דמלכותא וכתרא דמלכותא יהיב ברישיה ורכיב על סוסיא דמלכא אודיאת ושבחת לאלהא דשמיא על

פורקנא הדין כד יהיב מרדכי סקא על גושמיה וקטמא יהיב על רישיה לעני מעיקין. ובההיא שעתא דחזיתיה למרדכי בר אחוי דאבוה ענת ואמרת ליה עלך איתקיים כתבא דכתיב בנביאי קדישי מקים מן עפרא מסכינא ומן קיקילתא למכיכי רוחא למותבא יתהון עם שליטין וכורסיא דיקרא מחסין יתהון. ואף מרדכי שבח ואמר הפכת מספידא דידי לחדוותא עברת סקא מיני ואלבישת יתי לבושא דמלכותא. אשבך יתך יי אלקי פרוקי דלא חדית לבהון דבעלי דבביי עלי.

Verse 12

בכין חזר מרדכי לתרע בית מלכא ביקר וברבו סגיאה והמן איסתחף ואזל לבייתיה אבל ומכסי רישיה. ובהא שעתא הוון בידוי דהמן ארבע אומנוון ספרא דספריה למרדכי ובנאה דאסחי יתיה גולייר דהוה נגיד סוסיא כרוזא דהוה מכריז קדמוי כדין יתעביד לגברא דמלכא צבי ביקריה.

Verse 13

ותני המן לזרש איתתיה ולכל רחמוהי ית כל מה דארע יתיה ואמרין ליה חכימוי וזרש איתתיה שמיע לך מן קדמייתא דהוון תלתא גוברין יהודאין במדינת בבל חנניה מישאל ועזריה ועל דלא שמעו למילוי דנבוכדנצר שדא יתהון לאתונא דנורא ונפקו מן שלהוביתא דנורא ומומא לא הוה בהון אלא נפק לישנא דנורא מגו אתונא ואוכיל למאן דאכלו קרציהון. והשתא אין איתוי מרדכי מן בניהון דאינון גוברין או עבדוי דחד מנהון דאת שרית למיפל קדמוי לא תיכול למקום קדמוי ארום מיפל תיפל קדמוי ולא תקום.

Verse 14

עד דאינון ממללין עמיה ושלטונוי דמלכא קריבו וסרהיבו למתיא ית המן למשקיא דעבדת אסתר.

Chapter 7

Verse 1

ועל מלכא והמן למשתי עם אסתר מלכתא.

Verse 2

ואמר מלכא לאסתר אוף ביומא תניינא במשקיא דחמרא מה שאילתיך אסתר מלכתא ואיתיהיב לך ומה בעותיך דמו לפלגא דמלכותא ואיתעביד.

Verse 3

וענת אסתר מלכתא ואמרת אין אשכחית חסד ורחמין קדמך מלכא ואין על מלכא שפיר תיתייהיב לי נפשי בשאילתי ועמי בבעותי.

Verse 4

ארום איזדבנית אנא ועמי למשציא ולמתקטלא ולמובדא ואילו לעבדן ולאמהן איזדבנן שתיקתא הוינא ארום לית בעיל דבבא שתיק שוי בטננא דמלכא.

Verse 5

ואמר מלכא אחשורוש למתרגמניה ואמר מתרגמניה לאסתר מלכתא מאן אדין גברא דחשיב ליביה למעבד כדין.

Verse 6

ואמרת אסתר גברא בישא ובעיל דבבא המן בישא הדין ולמה אתקרי שמיה המן הא מאן בעא למפשט ידיה באומתהון דיהודאי דאיתקריין בנוי דמרי כולא והוא בעא למקטל יתהון. והמן איתזיע מן קדם מלכא ומלכתא.

Verse 7

ומלכא קם בחמתיה מן משתיא דחמרא ועל לגינת ביתן והוון מקצצין קדמוי אילנין טבין דתינוח חמתיה מיניה ולא נחת. והמן קם למבעי על נפשיה מאסתר מלכתא מטול דחזא ארום דשלימת עלוי בישתא מן קדם מלכא.

Verse 8

ומלכא תב מגינת ביתנא לבית משקיא דחמרא מסתכל וחמי דהמן רמי על ערסא דהוות אסתר יתיבא עלה ואמר ליה מלכא אף למכבש ית מלכתא עמי בטרקלינא את בעי ופתגמא נפק מפום מלכא ואפוי דהמן הוון חפיין.

Verse 9

ואמר חרבונא חד מן סריסיא קדם מלכא והוא חרבונא דכיר לבישתא אלא על הדא דכיר לטב מטול דעם המן הוה בעיצתא דנסב עצתא למיעבד צליבא למרדכי. וכד חמא דשלמא בישתא על המן ועל בייתיה אזל הוא חרבונא ואמר ליה למלכא אוף לך מלכא בעי המן מקטל ונטיב ית מלכותא מינך ואי לא מהימנת לי שדר וחזי ית צליבא דעבד המן למרדכי דמליל טבתא על מלכא והא קאי בביתיה דהמן רומיה חמשין אמין. עני מלכא ואמר למרדכי צליבו יתיה עלוי. ועל מרדכי אתקיים כתבא דכתיב בכתיבי קדישי כד רעי קדם יי ארחתיה דגברא אוף בעלי דבבוי יסמכון עימיה.
עני מלכא ואמר למרדכי מרדכי יהודאה דשיזיב מלכא מן קטול קום אזיל סב ית המן בעיל דבבא בישא מעיקיהון דיהודאי וצלוב יתיה על צליבא דאתקין לנפשיה ודון יתיה דינין בישין ועיבד ביה היך דשפר באפיך. בה שעתא נפק מרדכי מן קדם מלכא ונסב ית המן מתרע בית מלכא. עני מרדכי ואמר להמן איתא לך עימי המן סגאה ובעיל דבבא בישא מעיקינהון דיהודאי ונצלוב יתך על צליבא דאתקינתא לגרמך. עני המן רשיעא ואמר למרדכי צדיקא קדם עד דלא יסקון יתיה לצליבא בבעו מינך מרדכי צדיקא לא תצלבני כהדין דצלבין לגברין הדיוטין גיברי דעלמא לא ספגית יתהון ורברבני מדינתא אישתעבידו קדמיי ארגישית מלכין במימר פומי וממלל שפוותי בהילית מדינן ואנא המן פתשגר דמלכא הוה שמי מתקרי בבא דמלכא. זיע אנא מינך מרדכי צדיקא דלא תעבד לי היכמה דחשיבית למעבד לך. חוס על יקרי ולא תקטליננני ותחבליננני כאגג אב. טב אנת מרדכי עביד היך טיבותך מקטול נפש לא תקטליננני כמה דלית בכון קטילי נפש. לא תדכר לי שנאתיה דאגג וקנאתיה דעמלק לא תקני בי כבעיל דבבך בלבך ולא תינטר לי היך מה דנטר ונקם עשו אבא. ניסין רברבין איתעבידו לך כמה דאיתעבידו לאבהתך כד עברו בימא. עייניי כהתן למחמי יתך ופומי לית אנא יכיל למפתח קדמך על דנסבית עלך עצתא מן רחמוי ומן זרש איתתי. בבעו מינך חוס על נפשי מרי מרדכי צדיקא לא תמחי שמי בפריע כעמלק אבא וסיבותי על צליבא לא תצלוב והיך דאת בעי קטול יתי רישי תעדי בסייפיה דמלכא דבה מתקטלין כל רברבני מדינתא. שרי המן צווח ובכי ולא מרכן מרדכי אדניה ליה. וכד חזא המן מילוי לא משתמעין נטל איליא ובכיתא על נפשיה במצעות גנתא ביתנא. מתיב וכן אמר אציתו לי אילניא וכל שתיליא דשתילו מן יומא דבראשית דבר המדתא בעי למסוק לאלכסנריא דבר פנדירא. איתכנשו כולהון ועצו עיצה מן דרומיה חמשין אמין יצטלב המן על רישיה. גופנא אמרה קוצרא אנא דלית אנא יכיל יצטליב ברישי דמיני נסבין חמרא דניסוכין. אדרא אמר יצטלב ברישי ולא יכילנא יצטלב ברישי חילא אנא. אמרת תאינתא יצטלב ברישי ולא יכילנא יצטלב ברישי דמיני נסבין לביכוריא ומני לביש אדם וחוה. זיתה אמרה יצטלב ברישי ולא יכילנא דיצטלב ברישי דמני נסבין מישחא למנרתא. חכים רזיא ברא יתי למפרע שטריה דעובדיה נביאה סב חרובא דיצטלב ברישיה. אמר דיקלא קדם נטוריה ידעין כל בני בישרא דהוא המן רשיעא בר בריה דאהג עמלקאה כל מלכיא יודון קדמך דאת הוא אלהא ולית בר מינך לך יאי למפרוק בניא כמא דפרקתא ית אבהתהון. מתיב קודשא בריך הוא ואמר ליה יישר חילך כל מה דאמרת נסיב יתך בעצה דיצטלב ברישך דאת זוגא לכנישתא דציון סבירית. אמרת אתרוגא דיצטלב ברישי ולא יכילנא דיצטלב ברישי דעליי אתיא עמא כולהון למיסב מן אביי לשבחא קדמך. פתה אסא פומיה יצטלב ברישי דעליי אמרין ששון ושמחה ועוד הא אנא שותף עם ולא יכילנא דיצטלב ברישי אתרוגא. צווח בלוטא ואמר יצטלב ברישי ולא יכילנא דיצטלב ברישי דדבורה מניקה דרבקה קבורה תחותוי. קרא בוטמא ואמר יצטלב ברישי ולא יכילנא דיצטלב ברישי

דאבשלום בריה דדויד איתלי בריש. רומנא אמר יצטלב בריש ולא יכילנא דצדיקיא מחילין לקבלי. שמעו מני אמר ארזא צליבו יתיה להמן רשיעא ולעשרה בנוי עליי צליבא דאתקין יתיה לנפשיה דהכין כתבא מפרש.

Verse 10

וצלבו יתיה על צליבא דאתקין למרדכי וחמת דמלך מלכיא נחא.

Chapter 8

Verse 1

ביומא ההוא יהיב מלכא אחשורוש לאסתר מלכתא ית בייתא דהמן בעיל דבביהון דיהודאי ומרדכי על קדם מלכא דחויאת אסתר מה הוא לה.

Verse 2

ואעבר מלכא ית עזקתיה דאעבר מהמן ויהב יתיה למרדכי ושויאת אסתר ית מרדכי על בייתיה דהמן.

Verse 3

ואוסיפת אסתר ומלילת קדם מלכא ונפלת קדם רגלוהי ובכת ואיתחננת ליה למעברא ית בישתא דהמן בר המדתא אגגיא וית מחשבתיה דחשיב על יהודאי.

Verse 4

ואושיט מלכא לאסתר ית שרביטא דדהבא דהוה בידיה וקמת אסתר ועלת קדם מלכא.

Verse 5

ואמרת אסתר למלכא אין על מלכא שפר ואין אשכחית חסד ורחמין קדמך וכשר פתגמא קדם מלכא ותקנא אנא בעינוי יתכתב כתבא למבטל ית איגרתא מחשבתא דדמן בר המדתא אגגיא דכתיב למובדנא ית כל יהודאי דאית בכל מדינתא דמלכא.

Verse 6

מטול דהיך אנא יכלא למיחמי ית בישתא דאירע ית עמי והיך איכול ואיחזי באבדנא דתולדותי.

Verse 7

ואמר מלכא אחשורוש לאסתר מלכתא ולמרדכי יהודאה הא את סרחת מן שירוי דשאילתיך ואמרית ליך מהידין אומה איתיך איעבד מינך מלכין ושלטונין ומן הידיא זרעיתא את דאיעבד מינך הגמונין ופולימרכן. ואמרת לי לית אנא ידעא דאבא ואימא מיתו וטלייתא זעירתא שבקון יתי. הא ביתיה דהמן יהבית לאסתר ויתיה צליבו על צליבא על דפשיט ידיה ביהודאי.

Verse 8

ואתון כתבון על יהודאי היך דשפר בעיניכון בשום מלכא וחתמו בעזקתיה דמלכא מטול דכתבא דמכתב בשמיה דמלכא ומחתם בעזקתיה דמלכא לא בטיל.

Verse 9

ואיתקריאו ספרוי דמלכא בעידנא ההוא בירחא תליתאה דהוא ירח סיון בעשרין ותלתא יומין ביה ואכתב ית כל מה דפקיד מרדכי על יהודאי ועל יקירוי דמלכא ועל רברבנוי ועל שלטונוי דמדינתא דאית מהינדקי ועד כוש מאה ועשרין ושבע מדינן

מדינתא ומדינתא היך כתבא ועמא ועמא היך לישניה ועל יהודאי היך כתבהון והיך לישנהון.

Verse 10

ואיכתב בשמא דמלכא אחשורוש ואיחתום בעיזקתיה דמלכא ואשתדרון איגרתא ביד רהיטיא בסוסואתא רכבי ריכשא ערטילאי בני רמכאי.

Verse 11

דיהב מלכא ליהודאי די בכל קיריתא וקיריתא למתכנשא ולמיקם על נפשהון למשיציא ולמקטל ולמובדא ית כל חילוואתא עמא ומדינתא דמעיקין להון וטפליא ונשיא אוף עובדיהון מבזזין.

Verse 12

ביומא חד בכלהון מדינתא דמלכא אחשורוש בתלת עשרי לירחא דתרי עסר הוא ירח אדר.

Verse 13

פירש כתבא דדיטגמא איתפרסת מלכא אחשורוש שדר איגרתא על יתבי ימא ויבישתא ועל ארכוני מחוזאי ועל רברבני חילוותא דדיירין בכל ארעא וסגי כתבא כתבית למחויא לכון דבמטול דבעממין סגיאין שליטין ועל יתבי ימא ויבישתא אמליכית ובה במלכותא לא נתרברב אלא ברוחא ניחתא ובמכיכות רוחא נהלך כל יומא ובשלמא שגיאה למשוויא יתכון שלמא סגי וכל דדיירין תחות מלכות וכל דצבי דמיתגרא בימא וביבשתא למיתהפכא בין עמא לעמא ובין לישנא ללישנא חד אנא מן סופא דארעא ועד סופא כדין כתבית למחויא לכון על תמימותהון וקשיטותן דהוינן רחמין לכל עמא ומוקרין לכל מלכיא ועבדין טב עם שלטוניא דארעא ואית מנהון גברין בישין ואיתקרבן למלכותא ומלכותא איתמסרת בידיהון ובינכילותהון ובשקרותהון אטעיין ית מלכותא וכתבון ית איגרתא דלא תקנון קדם שמיא ואף בבני אנשא בישן. ועל צדיקין ודמא מלכותא הינון קשיין והוא שאילתא דשאילו מן מלכא נקטלון גברין זכיא סגיעתא נשפכון כד בישתא לא עבדו ודינא דקטלא לא הוו חייבין. ואיתיהון אינון גוברין צדיקין אסתר דמשבחא בכל הדרא ומרדכי דחכים בכל חכמתא ומומא בהון לא אשתכח ולא באומתהון ואנא חשיבית בגרמי דאומתא אחרנייתא שאיל מני אנא כדלא הויתי ידע דיהודאי שאיל מני דמתקריין בנוי דמרי כולא דהוא ברא שמיא וארעא ובמלכין רברבין ותקיפין מני דבר יתהון ולא בהתהון. מטול אף דהמן בר המדתא מהינדייה ומן זרעיה דבית עמלק הוה ואתא לוותן וחזא מינן טבתא רבתא ושבחא סגיאה ורבותא ורבינן יתיה ויקרינן יתיה וקרינן יתיה אבוי דמלכא ומן ימיניה דמלכא הוה יתיב והוא לא ידע למסובראי יקריה אוף לא למקבלא מלכותא אלא מהרהר הוה בליביה למקטל למלכא ולמסב מיניה ית מלכותא מטול דהמן בר המדתא צלבנן יתיה וכל דהוה שוי אסקינן ברישיה ומן דברא שמיא וארעא אסיקת מחשבתיה ברישיה.

Verse 14

רהטיא רכבי ריבשא ושלטוני נפקו טרידין ודחופין בגזירתיה דמלכא דיטגמא איתפרסת בשושן בירתא.

Verse 15

ומרדכי נפק מן קדם מלכא בלבושא דמלכותא כד חדי ושפיר ליביה ביקרא סגי וברבו יתירא לבוש לבושא דמלכותא מילתא כרפסא ותכלתא שיר בדהבא טבא דאופיר ומקבעין ביה מרגליין ואבנין טבין לגו מן סרבלא אבנין טבין לביש מינקא דכרום ימא מערבאה לגו מיניה לביש כיתונא דארגוונא דצייריין עלה דמות כל ציפר גדפא ועופי שמיא והוו דמיה דכיתונא ארבע מאה ועשרין ככרי דהבא וחמיינא מחית בחרציה ומקבעין בארכוהי אבני בורלא מוקין פרתוון רמי ברגליה מחתן במוקרונן דדהבא ומחין בזמרגזין וספסירא מדאה תלי בחרציה מחתא בחולת חלית דדהבא וצייר עלוהי קרתא דירושלם ועל ידיה דספסירא צייר עלוי נדא דמחוזא הידיא מדאה מחית ברישיה וצעיר בצבעונין ועדיד למלכי לעילא מיניה כלילא דדהבא רבא מקרונא ולעילא מן

כלילא טוטפן דמקבעין בדהבא דידעין כל עממיא אומיא ולישניא דהוה מרדכי יהודאה למקיימא קריא דכתיב ויחזון כל עממי ארעא ארום שמא דיי אתקרי עלך וידחלון מינך. ובמפקיה מרדכי מן תרעא דמלכא שוקיא באסא מכיכין ודרוותא בארגוונא נגיד טולא בחבלי בוצא עולמן מחתין ברישיהון כלילא דכהניא נקיטין בידיהון חצוצרוותא ומכריזין ואמרין כל דלא יתן שלמא למרדכי ושלמא ליהודאי הדמין יתעביד ובייתי נוולי ישתווה. ועשרה בני המן סרין ידיהון ואזלין קדם מרדכי צדיקא ואמרין מאן דיהב אגרא ליהודאי ומשלם אגרא דרשיעי ברישיהון והדין המן אבונן טפשא דהתרחיץ על עותריה ועל יקריה מרדכי ענוונא תבריה בצומא ובצלותא דאסתר צדיקתא מדיקא מן חרכא דלית אפשר למלכא דמהלכא עם בני אינשא בשוקא חזר מרדכי עינוי וחזא יתה ואמר ברוך יי שלא נתנני טרף לשניהם. מתיבא אסתר ואמרת עזרינו מעם י״י עושה שמים וארץ. סגיאין מן בני אינשא הוו חדיין על מפלתיה דהמן רשיעא ומודין ומשבחין על פורקנא דהוה להון ליהודאי ומשבחין על פורקנא ויקרא דהוה ליה למרדכי צדיקא בזמנא ההיא דהכין כתיב ומרדכי צדיקא נפק מן קדם מלכא בלבושא דמלכותא תיכלא ומילא וכלילא דדהבא רבא ומכרך בבוצא וארגונא וקרתא דשושן צהלה וחדייה.

Verse 16

וליהודאי הות נהורא וחדותא ודיצא ויקרא.

Verse 17

ובכל מדינתא ומדינתא ובכל קריתא וקריתא אתרא דפתגמוי דמלכא וגזירתיה מטיין חדותא ודיצא ליהודאי ומשקיא ויומא טבא סגיאי מן עממיא דארעא מתגיירין מטול דנפל דחלתא דיהודאי עליהון.

Chapter 9

Verse 1

ובתרי עסר לירחא הוא ירחא דאדר בתלת עסר יומין ביה דקריבו פתגמוי דמלכא וגזירתיה למתעבדא ביומא דסבירו בעלי דבביהון דיהודאי למישלט בהון ביה ביומא אתהפיכו יהודאי ושליטו בשנאיהון.

Verse 2

ואיתכנישו יהודאי בקרויהון בכל מדינתיה דמלכא אחשורוש למפשט ית ידיהון ולמיקטלא איינשא רבעו לבישתהון וגברא לא קם מקדמיהון מטול דנפלת אימתהון על כל עממיא.

Verse 3

וכל שילטוני דמדינתא ומגיסתרני ורברבניא ועבדי עיבידתא דמלכא משבחין ית יהודאי מטול דנפלת אימתא דמרדכי עליהון.

Verse 4

מטול דתקיף הוא מרדכי בבייתיה דמלכא ושמעיה אזיל בבל מדינתא מטול דגברא מרדכי אזיל ותקיף.

Verse 5

וקטלו יהודאי בבעלי דבביהון מחתא דחרבא ודקטלא ודשציא ועבדו אוף בשנאיהון כרעותהון היך צביונין נפשהון.

Verse 6

ובשושן בירתא קטילו יהודאי וגמרו חמש מאה גברין.

Verse 7

Verse 8

Verse 9

Verse 10

וית עשרתוי בנוי דהמן בר המדתא דהוה מעיק ליהודאי קטילו אלא בביזתא לא
.אושיטו ית ידיהון

Verse 11

.ביומא ההוא על מינייָנא דקטיליא בשושן בירתא קדם מלכא

Verse 12

ואמר מלכא לאסתר מלכתא בשושן בירתא קטילו יהודאי וגמרו חמש מאה גברין וית
עשרתוי בנוי דהמן בשאר מדינתא דמלכא מה עבדו. מה שאלתיך ויתייהיב לך ומה
.בעותיך תוב ותתעבד

Verse 13

ואמרת אסתר אין על מלכא שפיר יתן אוף למחר ליהודאי דאית בשושן למעבד היך
.גזירת יומא הדין וית עשרתוי בנוי דהמן יתלון על צליבא

Verse 14

ואמר מלכא למתעבדא כדין ודיטגמא איתפרסמת בשושן. המן איצטלב על תלתא אמין
פרשנדתא רחיק מיניה אמתא חדא. פרשנדתא איצטלב על תלת אמין דלפון רחיק מיניה
אמתא חדא. דלפון איצטלב על תלת אמין אספתא רחיק מיניה אמתא חדא. אספתא
איצטלב על תלת אמין פורתא רחיק מיניה אמתא חדא. פורתא איצטלב על תלת אמין
אדליא רחיק מיניה אמתא חדא. אדליא איצטלב על תלת אמין אריתא רחיק מיניה
אמתא חדא. אריתא איצטלב על תלת אמין פרמשתא רחיק מיניה אמתא חדא. פרמשתא
איצטלב על תלת אמין אריסי רחיק מיניה אמתא חדא. אריסי איצטלב על תלת אמין
אריתי רחיק מיניה אמתא חדא. אריתי איצטלב על תלת אמין ויזתא רחיק מיניה אמתא
חדא דהוא עשיראה. עשרתי בנוי דהמן איצטלבו על צליבא. והוא צליבא משקע בארעא
תלת אמין ובריח הוה רם תלת אמין מן ארעא והוה אורכיה דצליבא ארבעין וארבעה
אמין. והמן צליב ברישיה הוה סכום דצליבא חמשין אמין. ואתא מרדכי וחזא ית המן
ולבנוי דצליבן על צליבא עני מרדכי ואמר להמן את חשבת למעבד בישא לעמא בית
ישראל ויודע סתירתא ומחשבתא אסיק מחשבתך ברישך. את בעי למקטל יתן ולמשיציא
יתן מתחות כנפוי דאבונן דבשמיא ואינון עבדין עמך וצלבינון יתך ולבניך תחות
.כנפך

Verse 15

ואיתכנישו יהודאי דהוו בשושן בירתא תוב ביומא דארבעת עשר לירח אדר וקטילו
.בשושן תלת מאה גברין ובביזתא לא אושיטו ית ידיהון

Verse 16

ושרכא יהודאי דהוו במדינתא דמלכא אחשורוש איתכנישו וקמו והוון מרי נפשיהון
ואיתניחו מן בעלי דבביהון וקטילו בשנאיהון שבעין וחמשה אלפין ובביזתא לא

אושיטו ידיהון. ואילין אינון גבראין דקטילו יהודאי בשושן הינון שנאיהון דישראל דהוון אמרין לדבית ישראל מיכא ועד דקליל יומין אנן קטלינן לכון וטרפינן בניכון לארעא.

Verse 17

ביום תלת עשר יומין לירח אדר ואיתניחו בארבעה עשר ביה ועבדו יתיה יומא דחדותא ומשקיא.

Verse 18

ויהודאי דהוו בשושן איתכנשו בתלת עשר ביה ובארבעת עשר ביה ואיתניחו בחמשא עשר ביה ועבדו יתיה יומא דחדוותא ומשקיא.

Verse 19

מטול הכנת יהודאי דהוו בכופרניא דיתבין בקירויא דקירתתא עבדין ית יומא דארבעת עשר לירחא דאדר חדותא ומשקיא ויומא טבא ומשלחין מאני גבר לחבריה.

Verse 20

וכתב מרדכי ית פיתגמיא האילין ושדר איגרתא על כולהון יהודאי דאית בכל מדינתא דמלכא אחשורוש קריביא ורחיקיא.

Verse 21

למקיימא עליהון למיהוי עבדין ית יומא דארבעת עשר לירחא דאדר וית יומא דחמשת עשר ביה בכל שתא ושתא.

Verse 22

היך יומין דאיתניחו בהון יהודאי מן בעלי דבביהון וירחא דאיתהפיך להון מן אבלא לחדותא ומן עקתא ליומא טבתא למיעבד יתהון יומתא דמשקיא וחדוותא ומשאלין מאני גבר לחבריה ויהבין מתנתא למיסכניא.

Verse 23

וקבילו יהודאי עליהון ית מה דשריאו למעבד וית מה דכתב מרדכי עליהון.

Verse 24

מטול דהמן בר המדתא אגגיא מעיקיהון דיהודאי חשיב על יהודאי למגרמא יתהון צבע פיסא רמא ערבא וסבתמא לכל עדבא למגרמא יתהון ולמשיצאה יתהון. וכד חזו להמן ולבנוי דצליבן על צליבא יומין סגיאין אמרין למה אסתר עברה על מה דכתיב לא תבית נבילתיה על צליבא ענת אסתר ואמרת להון על דקטל שאול מלכא לגיורא דגבעונאי הוון בנוי צליבין על צליבא מן שירוי דחצדא דשערין עד יומא דנחת מיטרא דהוון שיתא ירחין. וכד הוון דבית ישראל סלקין נתחזון בבית מקדשא הוון עממיא אמרין להון למה אילין צליבן ענו דבית ישראל ואמרין להון על דפשט אבוהון ידיה בגיורי דגבעונאי וקטל יתהון. המן רשיעא דבעא לשיציא לדבית ישראל על אחת כמה וכמה יהוי הוא ובנוי צליבן על צליבא כל יומי עלמא.

Verse 25

ומעלת אסתר קדם מלכא אמרת מה דכתיב בפיפרא דישתיצאה ישתיצון ית דוכרניהון דבית עמלק מתחות שמיא וקם המן מזרעיתיה דבית עמלק וחשיב מחשבת בישא על דבית ישראל ומחשבתיה ברישיה סלקת וצלבו יתיה וית בנוי על צליבא.

Verse 26

מטול כדין קרו ליומתא האילין פורים על שם פורתא ועקתא דארע יתהון מטול כתבא ומפרש באיגרתא הדא מה חזו על כדין ומה ארע יתהון.

Verse 27

קיימו וקבילו יהודאי עליהון ועל בניהון ועל כל מה דאיתספון עליהון ולא יפסקון למיהוי עבדין ית תרין יומיא האילין היך כתביהון והיך זמניהון בכל שתא ושתא.

Verse 28

ויומיא האילין נזכרין ונתעבדו בכל דרא ודרא זרעיתא וזרעיתא מדינתא ומדינתא וקריתא וקריתא ויומי דפוריא האילין לא יעברון מיגו יהודאי דוכרניהון לא יפסוק מגו בניהון.

Verse 29

וכתבת אסתר מלכתא ברתיה דאביחיל ומרדכי יהודאה ית כל תוקפא למקיימא ית איגרתא דפוריא הדא תניינות. מטול דאין הוות שתא דעיבורתא לא יקרון מגילתא באדר קדמאה אלא באדר אחרינא יקרון יתה.

Verse 30

ושדר איגרתא על כולהון יהודאי על מאה ועשרין ושבע מדינן דמלכות אחשורוש מילוי דשלמא ודקושטא.

Verse 31

למקיימא ית יומתא דפוריא האילין בזמניהון היך מה דקיימו עליהון מרדכי יהודאה ואסתר מלכתא היך דקיימו על נפשיהון ועל בניהון מילי דצומא ודתעניתא.

Verse 32

ומימר דאסתר איתקיים מילי דפוריא האילין ואיתכתב בסיפרא.

Chapter 10

Verse 1

ושוי מלכא אחשורוש תמא על ארעא וכד ידע מלכא אחשורוש עמה דאסתר ותולדתה שוי יתהון בני חורין בגו עלמא ושעבד כולהון בני אומתא וכולהון מלכוותא ושוי תמא על ארעא ועל תגארי ימא.

Verse 2

וכל עובדיה דתוקפיה וגבורתיה ופירוש רבותיה דמרדכי דרבי יתיה מלכא הלא אינון כתיבין על סיפרא דמילי יומיא למלכי מדי ופרס.

Verse 3

ארום מרדכי יהודאה פתשגר דמלכא אחשורוש גיזברא וסבא דיהודאי רב כל עממיא ומסוף עלמא ועד סופיה אישתמע שמעיה וכל מלכיא דחילו מיניה וכד חזון ליה מזדעזעין מיניה. הוא מרדכי דמי לכוכב נוגהא דמזהר ביני כוכביא ודמי לשפרפרא דנפיק בעידן צפרא ודמי לשושנה דקיימא על פרצידי דמיא ומטול הכי רבהון דיהודאי ורעי בסגיעתהון דאתא ותבע טבאתא לעמיה וממליל שלמא לכל זרעתיה.